

BIULETYN NR 2/2011

ORZECZNICTWO
SĄDU APELACYJNEGO
W KATOWICACH
i SĄDÓW OKRĘGOWYCH

REDAGUJE ZESPÓŁ w składzie:

SSA Ewa Jastrzębska

SSA Wojciech Bzibziak

SSA Mirosław Ziąja

Skład i opracowanie graficzne: Wanda Łaptaś

Aleksandra Stecko

SPIS TREŚCI

Rozdział I	str. 3 - 9
ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO MATERIALNEGO	
Rozdział II	str. 10-27
ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO PROCESOWEGO	
Rozdział III	str. 28
ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO	
Rozdział IV	str. 28-33
ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO – KODEKS CYWILNY	
Rozdział V	str. 34-39
ORZECZENIA Z ZAKRESU KODEKSU POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	
Rozdział VI	str. 39-51
ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	

Aktualne i archiwalne egzemplarze Biuletynu Sądu Apelacyjnego
dostępne są na stronie internetowej:
www.katowice.sa.gov.pl

ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO MATERIALNEGO

1.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH z dnia 24 lutego 2011 roku

sygn. akt II AKa 35/11

Art. 9 kk , art. 148 § 1 kk

O zamiarze pozbawienia życia człowieka mogą świadczyć nie tylko słowa wyartykułowane przez oskarżonego, ale i wypowiedzi samego pokrzywdzonego, który przed ugodzeniem go nożem wyraźnie sygnalizuje jakie mogą być konsekwencje takiego działania z użyciem niebezpiecznego przedmiotu.

Słowa pokrzywdzonego skierowane do oskarżonego: „Co Ty chcesz mnie zabić” i postawa oskarżonego, który mimo nich dalej kontynuował atak, wskazuje na to, że przewidywał on możliwość pozbawienia życia pokrzywdzonego i na to się godził.

Przewodniczący: SSA Wojciech Kopczyński (spr.)

Sędziowie: SSA Bożena Summer-Brason

SSA Małgorzata Niementowska

2.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH z dnia 24 marca 2011 roku

II AKa 49/11

Art. 11 § 2 kk

Powracając do przestępstwa stypizowanego w art.297 §1 kk, sąd odwoławczy wyraża , pogląd, że zbędna jest kumulatywna kwalifikacja prawna tego przestępstwa z art.270 §1 kk, jeżeli kredytobiorca wyłącznie przedstawia sfałszowane dokumenty, a sam w ich fałszowaniu, „wytwarzaniu” nie bierze udziału. Skoro bowiem kredytobiorca działając w myśl art.297 kk przedkłada takie dokumenty, to oczywiście nimi się posługuje. Mimo werbalnej różnicy w określeniu czynności „przedstawia” i „posługuje” istota tego działania jest tożsama. W każdej z nich następuje wprowadzenie takiego sfałszowanego dokumentu do obrotu.

Natomiast w sytuacji, gdy przedstawiony dokument, którym posługuje się sprawca został uprzednio przez niego sfałszowany, wówczas dla oddania pełnej zawartości kryminalnej czynu należy kumulatywnie zakwalifikować go jako przestępstwo z art.297 §1 kk i z art.270 §1 kk.

Przewodniczący: SSA Bożena Summer-Brason

Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny (spr.)

SSA Wojciech Kopczyński

3.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 3 marca 2011 roku

II AKa 42/11

Art. 46 § 1 kk

Określenie przez Sąd w zaskarżonym wyroku terminu naprawienia szkody, w wypadku orzeczenia tego obowiązku jako środka karnego na podstawie art. 46 § 1 k.k., nie znajduje żadnego oparcia w przepisach kodeksu karnego.

Określenie ustawowych odsetek przy orzekaniu środka karnego obowiązku naprawienia szkody nie ma podstawy prawnej

*Przewodniczący: SSA Beata Basiura (spr.)
Sędziowie: SSA Marek Charuza
SSA Mirosław Ziąja*

4.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 24 marca 2011 roku

II AKa 49/11

Art. 60 § 1 kk, art.310 § 3 kk

Wypadek mniejszej wagi określony w art.310 §3 kk odnosi się zarówno do §1 i §2 art.310 kk. Stąd też dla wskazania konkretnego powiązania art.310 §3 kk musi być on w podstawie prawnej skazania skonfigurowany z §1 lub §2 art.310 kk.

Jednocześnie §3 art.310 kk nie zawiera samodzielnej sankcji karnej i należy go odczytywać w ten sposób, że przyjęcie wypadku mniejszej wagi może skutkować, ale nie zawsze musi, nadzwyczajnym złagodzeniem granic sankcji za przestępstwo z art.310 §1 kk czy z art.310 §2 kk.

Jeżeli sąd nie stwierdzi potrzeby uzasadniającej stosowanie nadzwyczajnego złagodzenia kary, to wówczas przyjmując, że czyn stanowi wypadek mniejszej wagi, karę orzeka w granicach określonych przez §1 lub §2 art.310 kk w zależności od tego, do której z tych postaci odnosi się §3 art.310 kk, a w podstawie prawnej orzeczenia o karze powołuje tylko albo art.310 §1 kk albo art. 310 §2 kk. Natomiast w sytuacji, gdy Sąd stwierdzi konieczność nadzwyczajnego złagodzenia kary, wówczas w podstawie prawnej orzeczenia o karze powołuje jednocześnie art.310 §1 kk i art.310 §3 kk lub art.310 §2 kk i art.310 §3 kk oraz odpowiedni przepis regulujący nadzwyczajne złagodzenie kary. Wówczas orzeka karę z nadzwyczajnym złagodzeniem odnosząc tę instytucję do granic ustawowego zagrożenia określonego, czy to w §1 czy w §2 art.310 kk. Takie skonfigurowanie przepisów jest konieczne dla odzwierciedlenia przedziału ustawowego zagrożenia karą, do którego odnosi się stosowana instytucja nadzwyczajnego złagodzenia kary.

Podkreślenia wymaga, że skoro art.310 §3 kk jest integralnie związany, z §1 lub §2 tego artykułu, to nadzwyczajne złagodzenie kary odnosi się tylko do granic sankcji określonych w tych przepisach. Nie może być natomiast odnoszone do zagrożenia związanego z innym przestępstwem pozostającym w kumulatywnym zbiegu z art.310 §1 kk lub art.310 §2 kk.

*Przewodniczący: SSA Bożena Summer-Brason
Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny (spr.)
SSA Wojciech Kopczyński*

5.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 24 marca 2011 roku

II AKa 84/11

Art. 86 § 1 kk

Co prawda przepis art. 86 § 1 k.k. stanowi, iż sąd wymierza karę łączną pozbawienia wolności w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy, nie przekraczając jednak 15 lat pozbawienia wolności, to jednak nie oznacza to, iż w przypadku gdy mamy do czynienia w wyroku łącznym z dwoma zbiegami przestępstw, że za każdy z nich nie można orzec kary łącznej w granicach do 15 lat pozbawienia wolności. W przypadku bowiem każdego zbiegu, orzekana jest nowa kara łączna i każda z nich podlega odrębnemu wykonaniu. Ważne jest tylko, aby w każdym ze zbiegów nie przekraczała ona 15 lat pozbawienia wolności.

*Przewodniczący: SSA Bożena Summer -Brason
Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny
SSA Wojciech Kopczyński(spr.)*

6.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 5 stycznia 2011 roku

II AKa 382/10

Art. 39 § 2 kks, art. 8 § 1 i 2 kks ,
Art. 85 kk i 86 § 1 kk

W przypadku konieczności wymierzenia na mocy art. 39 § 2 k.k.s. kary łącznej pozbawienia wolności za zbiegające się czyny, wśród których jest jeden, za który odrębnie wymierzono dwie kary (art. 8 § 1 k.k.s.), przy określaniu jej granic uwzględnia się z kar orzeczonych w wypadku idealnego zbiegu czynów karalnych tylko karę najsurowszą, podlegającą wykonaniu, o której mowa w art. 8 § 2 k.k.s.

*Przewodniczący: SSA Barbara Suchowska
Sędziowie: SSA Mariusz Żak
SSA Wojciech Kopczyński (spr.)*

7.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 17 lutego 2011 roku

II AKa 473/10

Art. 280 § 2 kk

Przymiotnik „niebezpieczny” dookreśla zarówno „inny przedmiot”, jak i „środek obezwładniający” i w równym stopniu odnosi się do obu tych pojęć.

Nieporozumieniem jest powiązanie środka obezwładniającego z drugą częścią art. 280 § 2 k.k., gdyż mamy tu do czynienia z alternatywą rozłączną, gdzie określony jest już nie przedmiot lub środek obezwładniający o „niebezpiecznym charakterze”, lecz sposób działania sprawcy, który ze swej istoty nie ma charakteru przedmiotu niebezpiecznego, lecz wykorzystywany jest w taki sposób, że bezpośrednio zagraża życiu pokrzywdzonego.

Oskarżone posłużyły się wobec pokrzywdzonego środkiem obezwładniającym w postaci tabletek Clonazepamu rozpuszczonych w alkoholu w celu okradzenia.

O kwalifikacji z art. 280 § 2 k.k. przesądzają nie skutki użycia, bo te niejednokrotnie warunkowane są indywidualnymi predyspozycjami organizmu, ale sam fakt posługiwania się niebezpiecznym środkiem.

*Przewodniczący: SSA Aleksandra Malorny
Sędziowie: SSA Robert Kirejew
SSA Waldemar Szmidt (spr.)*

8.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 29 marca 2011 roku

II AKa 65/11

Art. 286 § 1 kk

W wypadku spółki prawa handlowego, do przypisania każdemu z jej znaczących udziałowców odpowiedzialności karnej za oszustwo nie wystarczy samo tylko ustalenie, że byli współnikami. Na gruncie kodeksu karnego nie mamy bowiem do czynienia z odpowiedzialnością zbiorową, czy odpowiedzialnością podmiotów zbiorowych. W każdym przypadku konieczne jest zindywidualizowanie tej odpowiedzialności, a w konsekwencji wykazanie, że każdy ze współników działając z osobna lub współdziałając z innymi, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, najpóźniej w chwili doprowadzenia pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, będącego następstwem wprowadzenia go w błąd, nie miał w ogóle zamiaru dotrzymania umowy lub też wykonania jej istotnych warunków, bez których gwarancji spełnienia pokrzywdzony nie zawarłby jej z oskarżonym.

Wprowadzenie w błąd dotyczyć musi tzw. istotnych okoliczności danej sprawy, a więc takich które mogą mieć wpływ na podjęcie przez pokrzywdzoną osobę finalnej decyzji o rozporządzeniu mieniem, a więc wprowadzenie w błąd może dotyczyć także terminu zapłaty za towar.

*Przewodniczący: SSA Bożena Summer -Brason
Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny
SSA Wojciech Kopczyński (spr.)*

9.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 3 lutego 2011 roku

II AKa 476/10

Art. 62 § 2 kks , Art. 76 § 1 kks , Art. 271 § 1 kk , Art. 286 § 1 kk

„Faktura nierzetelna”, o jakiej mowa w art. 62 § 2 k.k.s., to także „faktura fikcyjna”, dokumentująca czynność w ogóle niezastnialą. W wypadku sprawcy posługującego się „fakturą fikcyjną” wchodzi w grę jedynie odpowiedzialność z art. 62 § 2 k.k.s., gdyż przepis ten jako lex specialis wypiera normę ogólną, czyli art. 271 § 1 k.k. Także porównanie treści art. 76 § 1 k.k.s. i art. 286 § 1 k.k. prowadzi do wniosku, że pierwszy z nich jest przepisem lex specialis w stosunku do drugiego. Znamiona przestępstwa z art. 76 § 1 k.k.s. mieszczą się całkowicie w ogólniej ujętym opisie działania sprawcy przestępstwa z art. 286 § 1 k.k., typizując szczególny rodzaj oszustwa

prowadzącego do wyłączenia nienależnego zwrotu podatkowej należności publicznoprawnej. Niczego nie zmienia w tej ocenie to, że w art. 76 § 1 k.k.s. penalizuje już samo narażenie na nienależny zwrot podatku, co oznacza przesunięcie progu sprawstwa na zachowanie, które stanowiłoby usiłowanie popełnienia oszustwa w rozumieniu art. 286 § 1 k.k. Skoro zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 108 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług wystawca faktury nie mającej w ogóle odzwierciedlenia w stanie faktycznym, ma także obowiązek uiszczenia podatku VAT, to przepisem, który należy zastosować przy kwalifikacji prawnej czynu polegającego na wyłączeniu podatku VAT jest art. 76 § 1 k.k.s.

*Przewodniczący: SSA Michał Marzec(spr.)
Sędziowie: SSA Bożena Summer-Brason
SSO del. Piotr Pośpiech*

10.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 24 marca 2011 roku

II AKa 49/11

Art. 297 § 1 kk, Art.286 § 1 kk

Dla przypisania sprawstwa przestępstwa wyczerpującego kumulatywnie znamiona określone w przepisach art.297 §1 kk i art.286 §1 kk niezbędnym jest wykazanie, że w chwili przedkładania pracownikowi banku, w celu uzyskania kredytu, przerobionego, podrobionego, poświadczającego nieprawdę albo nierzetelnego dokumentu, sprawca nie tylko zamierzał uzyskać kredyt, ale już miał z góry powzięty zamiar jego niespłacenia w przyszłości.

Wszak, gdyby założyć, że każdy kto przedkłada takie dokumenty (a tym bardziej uzyskuje w sposób określony przepisem art.279 §1 kk kredyt) jednocześnie, „automatycznie” odpowiada za przestępstwo z art.286 §1 kk i nie zachodzi przy tym konieczność ustalenia po jego stronie zamiaru niespłacenia tego kredytu, to ustawodawca zbędnie wprowadziłby do Kodeksu karnego obok przestępstwa z art.286 §1 kk także przestępstwo z art.297 §1 kk.

Brak po stronie kredytobiorcy zamiaru doprowadzenia pracownika banku do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i osiągnięcia tym samym korzyści majątkowej faktycznie jest jedynym elementem różniącym przestępstwo z art.297 §1 kk od przestępstwa z art.286 §1 kk.

*Przewodniczący: SSA Bożena Summer-Brason
Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny (spr.)
SSA Wojciech Kopczyński*

11.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 21 kwietnia 2011 roku

II AKa 20/11

Art. 299 § 1 i 5 kk

Zgodnie z interpretacją prokuratora wprowadzanie do obrotu pieniędzy pochodzących z przestępstw wystawiania fikcyjnych faktur stanowią występki z art. 299 § 1 i 5 k.k. Nie można zgodzić się z tym stanowiskiem. Rodzi się bowiem pytanie o ratio legis przepisu art. 299 k.k. Penalizowane jest tu bowiem zachowanie polegające na swego rodzaju „legalizacji” korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego. Jednak tym samym nie mogą te środki pochodzić bezpośrednio z czynu zabronionego. Odmienna interpretacja prowadziłaby do uznania, że sprawcą przestępstwa "prania brudnych pieniędzy" byłby każdy kto w wyniku popełnienia jakiegokolwiek czynu zabronionego odniósłby korzyść majątkową, a następnie nią rozporządził.

*Przewodniczący: SSA Piotr Mirek
Sędziowie: SSA Wiesław Kosowski (spr.)
SSO del. Piotr Pośpiech*

12.

ORZECZENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 20 stycznia 2011 roku

II AKa 432/10

Art. 3a ust. 1 Ustawy lustracyjnej

Ustawa wymaga oświadczenia czy lustrowany współpracował z SB, a więc czy współpraca w SB była świadoma i tajna i czy była to współpraca w charakterze tajnego informatora lub pomocnika przy operacyjnym zdobywaniu informacji. Zatem nawet przyznanie się w taki sposób, jak to uczynił lustrowany do podpisania wymuszonego oświadczenia o współpracy z SB i nie przekazywaniu informacji naruszających wolność, prawa człowieka i obywatela, nie jest złożeniem oświadczenia zgodnego z prawdą, bowiem lustrowany przez okres półtora roku wywiązywał się z zobowiązania złożonego na piśmie „do udzielania pomocy Służbie Bezpieczeństwa w zakresie realizowanych przez nią zadań”, a fakt współpracy z SB zgodnie z zobowiązaniem utrzymał w tajemnicy. Dla oceny, czy lustrowany był współpracownikiem SB w rozumieniu art. 3a ust. 1 cytowanej ustawy nie ma znaczenia, czy miał on świadomość, że był przez Służbę Bezpieczeństwa zarejestrowany jako tajny współpracownik, czy też nie, jak również subiektywna ocena jego współpracy.

*Przewodniczący: SSA Bożena Summer –Brason (spr.)
Sędziowie: SSA Michał Marzec
SSA Wiesław Kosowski*

PRAWO KARNE PROCESOWE

1.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 grudnia 2010 roku

II AKa 170/10

Art. 11 §1 kk , art. 17 § 1 pkt 11 kpk, art. 439 § 1 pkt 9 kpk

Organ orzekający w I instancji skazał oskarżonego również za przestępstwo z art. 162 § 1 kk. Jego zdaniem nie udzielenie pomocy pokrzywdzonemu , który znajdował się w położeniu grożącym bezpośredni niebezpieczeństwem utraty życia, pomimo iż takiej pomocy mógł udzielić, wyczerpywało znamiona wyżej wspomnianego występku. Tymczasem opisane zachowanie stanowiło czyn współukarany następczy wobec przestępstwa zabójstwa, nie podlegający odrębnemu ukaraniu.

Niewątpliwe zatem oba czyny, a więc ten z art. 148 § 1 kk i z art. 162 § 1 kk były ze sobą powiązane podmiotowo i przedmiotowo. W tych okolicznościach pozostawienie pokrzywdzonego bez pomocy było logiczną i naturalną konsekwencją działania zamiarem ewentualnym zabójstwa.

Oczywistym jest także, że drugi z tych czynów w stosunku do pierwszego, charakteryzował się niższym stopniem społecznej szkodliwości.

Konsekwencją przyjęcia koncepcji czynu współukaranego było umorzenie postępowania, po uprzednim uchyleniu skazania za występki z art. 162 § 2 kk. Tego rodzaju sytuacja stanowi bowiem inną okoliczność wyłączającą ściganie w rozumieniu art. 17 § 1 pkt 11 k.p.k., w sprawie zaistniało zatem uchybienie określone w art. 439 § 1 pkt 9 kpk.

*Przewodniczący: SSA Mariusz Żak
Sędziowie: SSA Beata Basiura
SSO del. Piotr Pośpiech (spr.)*

2.

POSTANOWINIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 11 maja 2011 roku

II AKz 289/11

Art. 35 § 1 kpk , Art. 231 § 1 kpk

Właściwym do rozpoznania wniosku skazanego o wydanie rzeczy, zabezpieczonych u skazanego i złożonych w depozycie, właściwy jest ten sąd, przed którym toczyło się postępowanie, a zatem Wydział Karny Sądu.

Nota MZ : A nie Wydział Cywilny Sądu Rejonowego.

*Przewodniczący: SSA Mirosław Ziąja
Sędziowie: SSA Alicja Bochenek
SSA Aleksandra Malorny (spr.)*

3.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 29 marca 2011 roku

II AKa 65/11

Art. 85 § 1 kpk

Nie można mówić o kolizji interesów, wyłączającej dopuszczalność obrony dwóch lub więcej oskarżonych przez jednego obrońcę, gdy tylko jeden ze współoskarżonych składa w toku procesu wyjaśnienia nie obciążająca innych, a pozostali oskarżeni odmawiają składania wyjaśnień.

*Przewodniczący: SSA Bożena Summer-Brason
Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny
SSA Wojciech Kopczyński (spr.)*

4.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 23 lutego 2011 roku

II AKz 69/11

Art. 126 § 1 kpk

Zmiana stanowiska oskarżonego, co do woli wniesienia apelacji, nie jest przyczyną od niego niezależną, lecz przesłanką subiektywną i nie stanowi przez to podstaw do przywrócenia terminu, o jakiej mowa w art. 126 § 1 kpk.

*Przewodniczący: SSA Waldemar Szmidt
Sędziowie: SSA Marek Charuza
SSA Michał Marzec (spr.)*

5.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 7 kwietnia 2011 roku

II AKa 23/11

Art. 168 kpk

Sąd Okręgowy, nie podając źródeł przywoływanych twierdzeń, wskazuje, że tabletki „viagry” można swobodnie zamówić w całej Europie za pośrednictwem Internetu, a nadto, że nie jest to towar pożądany, który dodatkowo się przemycą. Powyższy sposób dowodzenia faktów nie sposób zaakceptować. Trudno byłoby przywołane konstatacje uznać za element wiedzy powszechnej, albowiem, do notorii powszechnej zaliczyć można jedynie fakty znane tak szerokiemu kręgowi osób i tak łatwo sprawdzalne, że ich dowodzenie byłoby jedynie stratą czasu. Nie sposób uznać, aby informacje dotyczące dostępności „viagry” w sprzedaży internetowej na terenie Europy należały do tej grupy faktów. Z kolei gdyby zaliczyć je do grupy faktów znanych sądowi z urzędu, to zgodnie z art. 168 zd. 2 k.p.k., Sąd winien zwrócić na nie uwagę stronom w toku postępowania, czego jednak nie uczyniono. Także więc w tym zakresie Sąd pozwoił sobie na wprowadzenie do rozważań faktów nie opartych w żaden sposób na zgromadzonym materiale dowodowym, czyniąc dowolne ustalenia faktyczne.

*Przewodniczący: SSA Beata Basiura (spr.)
Sędziowie: SSA Alicja Bochenek
SSA Piotr Mirek*

6.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 13 kwietnia 2011 roku

II AKz 232/11

Art. 180 § 2 kpk

Doniosłość społeczna zawodów objętych przepisem art. 180 § 2 k.p.k., w tym zawodu notariusza, sprawia, że decyzja o zwolnieniu z tajemnicy zawodowej nie może być traktowana jak formalność. Koniecznym zatem staje się każdorazowo rozważenie okoliczności konkretnej sprawy i podejmowanie decyzji o zwolnieniu z obowiązku zachowania tajemnicy tylko wtedy, gdy ujawnienie okoliczności objętych tą tajemnicą – i to właśnie przez notariusza - jest rzeczywiście nieodzowne dla zapewnienia prawidłowego orzekania, gdyż brak jest w tym przedmiocie innych wystarczających dowodów.

Oczywistym przy tym jest, że to na wnioskodawcy (czyli prokuratorze) spoczywa ciężar wskazania i udowodnienia przesłanek uzasadniający zwolnienie z obowiązku zachowania tajemnicy notarialnej. Nie wypełniając tego obowiązku, prokurator naraża się na nieuwzględnienie (oddalenie) składanego w sprawie wniosku.

*Przewodniczący: SSA Alicja Bochenek (spr.)
Sędziowie: SSA Beata Basiura
SSA Piotr Mirek*

7.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 17 marca 2011 roku

II AKa 45 /11

Art. 201 kpk

Chęć zadawania przez stronę biegłemu na rozprawie głównej dodatkowych pytań, niewątpliwie pożądana z punktu widzenia zasady kontryktoryjności, nie zawsze musi rodzić potrzebę uzupełnienia opinii, a w szczególności wówczas gdy odpowiedzi na postawione pytania można wyprowadzić z opinii dotychczasowej, pytania dotyczą kwestii drugorzędnych, czy wręcz nieistotnych, a ich mnożenie może zatrzeć pełnię i logikę zawartych wywodów i wniosków, które dla sądu, a nie strony procesowej muszą być jasne i pozwalające na dokonanie końcowego rozstrzygnięcia. Mówiąc innymi słowy subiektywne kontestowanie przez stronę niekorzystnych dla niej wniosków wynikających z opinii spełniającej wymogi wynikające z art. 201 kpk,

wyrażające się chęcią zadawania biegłemu dodatkowych pytań, nie uzasadnia automatycznie potrzeby uzupełnienia tego dowodu w sytuacji, gdy pytania te w ocenie organu procesowego nie nie wnoszą i nie są w stanie podważyć uznanych za logiczne końcowych wniosków opinii.

*Przewodniczący: SSA Michał Marzec
Sędziowie: SSA Beata Basiura
SSA Mirosław Ziąja (spr.)*

8.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 marca 2011 roku

II AKz 115/11

Art. 285 § 1 a kpk

Okoliczności podniesione w zażaleniu (*przyp. MZ; pomyłka pracownicy sekretariatu kancelarii adwokackiej*) nie usprawiedliwiają należycie nieobecności obrońcy – wskazują jedynie na niedostatki organizacyjne w pracy kancelarii adwokackiej, które w żadnym wypadku nie mogą być uznane za pozostające bez związku z rzetelnym wykonywaniem obowiązków obrończych. Ukazanie zatem obrońcy karą pieniężną uznać należy za uzasadnione.

*Przewodniczący: SSA Mariusz Żak
Sędziowie: SSA Waldemar Szmidt (spr.)
SSA Marek Charuza*

9.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 lutego 2011 roku

II AKz 61/11

Art. 291 § 1 kpk

Zabezpieczenie majątkowe jest dopuszczalne wyłącznie wówczas, gdy istnieje duże prawdopodobieństwo, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa, o którym mowa w art. 291 § 1 i 2 kpk, zaś wydanie wyroku uniewinniającego – prawdopodobieństwo to całkowicie niweczy.

*Przewodniczący: SSA Beata Basiura
Sędziowie: SSA Michał Marzec
SSA Jolanta Śpiechowicz (spr.)*

10.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 24 lutego 2011 roku

II AKa 452/10

Art. 335 § 2 kpk, art. 343 § 7 kpk, art. 45 § 1 kpk

Jeżeli wniosek prokuratora złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. pomimo jego późniejszej modyfikacji jest wadliwy, bądź oskarżony nie wyraża zgody na orzeczenie środka karnego orzecanego obligatoryjnie, to powinnością sądu jest skierowanie sprawy do rozpoznania na zasadach ogólnych stosownie do treści art. 343 § 7 k.p.k.

Zatem sąd meriti, oceniając ugodę, stwierdziwszy, że nie zawiera ona zgody stron na orzeczenie przepadku korzyści majątkowej na podstawie art. 45 § 1 k.k., powinien tej ugody nie zaaprobować, a w każdym razie na posiedzeniu powinien stronom przekazać informacje o treści tego przepisu. Skoro ugoda nie zawierała stanowiska stron co do zakresu zastosowania art. 45 § 1 k.k., to Sąd pierwszej instancji stosownie do treści art. 343 § 7 k.p.k. powinien uznać, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku.

*Przewodniczący: SSA Wojciech Kopczyński
Sędziowie: SSA Bożena Summer-Brason
SSA Małgorzata Niementowska (spr.)*

11.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 10 marca 2011 roku

II AKa 52/11

Art. 343 § 7 kpk , Art. 335 § 1 kpk

W związku z brakiem porozumienia co do dozoru kuratora, cała umowa między prokuratorem i oskarżonym upada, albowiem musi ona obejmować wszystkie elementy, a nie wiemy, czy oskarżony wyraziłby na nią zgodę, gdyby wiedział, że musi zostać objęty obligatoryjnym dozorem kuratora.

Sąd pierwszej instancji nie powinien bowiem zaakceptować porozumienia co do skazania bez przeprowadzenia rozprawy, które pomija obligatoryjny element rozstrzygnięcia, taki jak oddanie pod dozór kuratora lub osoby godnej zaufania, stowarzyszenia, instytucji albo organizacji społecznej, do której działalności należy troska o wychowanie, zapobieganie demoralizacji lub pomoc skazanym, (art. 73 § 2 k.k. w zw. z art. 65 § 2 k.k.).

*Przewodniczący: SSA Wojciech Kopczyński (spr.)
Sędziowie: SSA Bożena Summer-Brason
SSA Grażyna Wilk*

12.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 6 kwietnia 2011 roku

II AKz 190/11

Art. 345 § 1 kpk

Należy mieć na uwadze, że instytucja zwrotu sprawy do uzupełnienia postępowania przygotowawczego ma na celu z jednej strony realizację zasady prawdy materialnej, a z drugiej strony zasadę szybkości i sprawności postępowania, a nadto Sąd podejmując decyzje w tym trybie może żądać przedstawienia przez prokuratora jedynie dowodów niezbędnych do oceny odpowiedzialności karnej. Wszzechstronne wyjaśnienie okoliczności sprawy jest natomiast domeną sądu orzekającego, nie zaś organów postępowania przygotowawczego.

*Przewodniczący: SSA Małgorzata Niementowska
Sędziowie: SSA Jolanta Śpiechowicz
SSA Grażyna Wilk (spr.)*

13.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 6 kwietnia 2011 roku

II AKz 192/11

Art. 345 § 1 kpk

Podstawą zwrotu sprawy celem uzupełnienia braków postępowania przygotowawczego nie może być wzgląd na umożliwienie realizacji procedury przewidzianej w art. 335 kpk oraz w art. 343 § 1 kpk, a tym samym „ominięcie” postępowania dowodowego. Zgodnie bowiem z treścią art. 343 § 7 kpk Sąd nie jest związany wnioskiem prokuratora i w przypadku stwierdzenia, że nie zachodzą podstawy do uwzględnienia wniosku sprawa podlega rozpoznaniu na zasadach ogólnych.

*Przewodniczący: SSA Małgorzata Niementowska
Sędziowie: SSA Jolanta Śpiechowicz(spr.)
SSA Grażyna Wilk*

14.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 13 stycznia 2011 roku

II AKa 238/10

Art. 413 § 1 kpk, art. 12 kk

W związku z tym, że z przyjęciem konstrukcji przestępstwa ciągłego nie wiąże się jakiegokolwiek obligatoryjne, czy fakultatywne obostrzenie kary, przepis art. 12 kk należy powołać jedynie w podstawie prawnej skazania, nigdy zaś w podstawie prawnej orzeczenia o karze.

*Przewodniczący: SSA Alicja Bochenek
Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny (spr.)
SSA Robert Kirejew*

15.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 3 lutego 2011 roku

II AKa 457/10

Art. 413 § 1 kpk, Art. 294 § 1 kpk,

W podstawie wymiaru kary powinien zostać umieszczony wyłącznie przepis z art. 294 § 1 kk bez nawiązywania do art. 286 § 1 kk.

*Przewodniczący: SSA Michał Marzec
Sędziowie: SSA Bożena Summer -Brason
SSO del. Piotr Pospiech (spr.)*

16.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 7 kwietnia 2011 roku

II AKa 22/11

Art. 427 § 1 i 2 kpk, Art. 434§ 1 kpk, Art. 438 pkt 4 kpk

W przypadku gdy skarga odwoławcza wniesiona została na niekorzyść oskarżonych przez oskarżyciela publicznego, sąd odwoławczy nie tylko nie może reformować orzeczenia na niekorzyść poza granicami zaskarżenia, ale także poza granicami podniesionych zarzutów.

Sąd odwoławczy nie ma możliwości niekorzystnego dla oskarżonych dostosowania wyroku w zakresie kary łącznej do uregulowań zawartych w przepisach art. 85 kk i art. 86§1 kk w przypadku podzielenia argumentacji prokuratora w części dotyczącej kary jednostkowej i podwyższenia jej jako rażąco łagodnej, o ile ten jednocześnie nie zaskarżył wyroku w części odnoszącej się do kary łącznej, zarzucając na podstawie art. 438 pkt. 4 kpk, iż była ona następstwem rażąco niewspółmiernie łagodnej kary jednostkowej.

*Przewodniczący: SSA Mariusz Żak
Sędziowie: SSA Robert Kirejew
SSA Mirosław Ziąja (spr.)*

17.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 25 marca 2011 roku

II AKa 449/10

Art. 439 § 1 pkt 10 kpk

Samej obecności obrońcy oskarżonego na rozprawie głównej nie można utożsamiać z obowiązkowym udziałem w rozprawie głównej, o jakim stanowi art. 80 kpk. Wymóg stawiany tym przepisem nie jest zachowany w takiej sytuacji, w której oskarżony ma wprawdzie formalnie obrońcę, co więcej jest on obecny w trakcie czynności procesowej, ale faktycznie obrony w sensie materialnym, czyli realnym był pozbawiony.

Sytuację, w której okoliczności konkretnej sprawy wykazują, iż obrońca oskarżonego sporządził apelację niezgodnie z jego wolą, zamierzeniami, interesem procesowym oraz nie przedsięwziął wszystkich możliwych w tym zakresie działań dla niego korzystnych, mimo, że mógł i miał taką możliwość, uznać należy za równoważną z tą, w której oskarżony nie ma obrońcy w procesie karnym w aspekcie realizacji obrony materialnej, co stanowi bezwzględną podstawę odwoławczą w rozumieniu przepisu art. 439 § 1 pkt 10 kpk.

*Przewodniczący: SSA Mariusz Żak
Sędziowie: SSA Witold Mazur (spr.)
SSO del. Piotr Pospiech*

18.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 14 kwietnia 2011 roku

II AKa 88/11

Art. 433 § 1 kpk, Art. 569 § 1 kpk

Zaskarżenie wyroku łącznego jedynie w części dotyczącej jednego z realnych zbiegów przestępstw, a więc jednej z orzeczonych w nim kar łącznych pozbawienia wolności oraz w części umarzającej postępowanie w pozostałym zakresie, powoduje, że poza granicami orzekania – art. 433 § 1 k.p.k., a więc w zakresie drugiej z orzeczonych kar pozbawienia wolności, wspomniany wyrok stał się prawomocny.

W konsekwencji stwierdzenie w toku kontroli odwoławczej uchybień w zakresie jednej z orzeczonych w wyroku łącznym kar łącznych pozbawienia wolności nie rodzi konieczności uchylenia całego wyroku.

*Przewodniczący: SSA Mirosław Ziąja
Sędziowie: SSA Grażyna Wilk
SSA Wojciech Kopczyński (spr.)*

19

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 25 lutego 2011 roku

II AKa 438/10

Art. 569 § 1 kpk, Art. 77 § 2 kpk

Art. 85 kk, jak i określające granice oraz wymiar kary łącznej przepisy art. 86 i 88 kk, nie wskazują wprost na to, że przez podstawę kary łącznej należy rozumieć, w przypadku kary pozbawienia wolności orzeczonej przez sąd z zastrzeżeniem z art. 77§2 kk, karę w ten sposób ukształtowaną (o tej treści). Za interpretacją taką przemawia jednak charakter prawny orzeczenia opartego o art. 77§2 kk.

Przepis ten został wprowadzicie usytuowany w obrębie unormowań regulujących zasady wykonania kary pozbawienia wolności, to jednak nie ulega wątpliwości, że tworzy podstawę prawną decyzji mieszczącej się w wyłącznej kompetencji sądu, który - przypisując sprawcy określone przestępstwo – orzeka jednocześnie o karze, którą będzie on musiał za nie ponieść.

To charakter przypisanego przestępstwa np. szczególnie brutalnego, drastycznego, bądź okoliczności jego popełnienia – a nie prognozy co do resocjalizacji sprawcy – mogą skłonić sąd do tego, aby ze względu na poczucie sprawiedliwości bądź inne, ogólnoprewencyjne cele orzekanej kary, ograniczyć możliwość ubiegania się przez niego o warunkowe przedterminowe zwolnienie.

Rozstrzygnięcie oparte o przepis art. 77§2 kk jest zatem ściśle związane z orzeczeniem o winie i wymierzonej karze. Współdecyduje ono o surowości zastosowanej represji, stanowiąc integralny element wyroku, który z chwilą jego uprawomocnienia się, chroni powagą rzeczy osądzonej.

Oznacza to, że nie jest dopuszczalna jakakolwiek ingerencja w tym zakresie nie tylko w toku wykonywania kary, przez sąd penitencjarny orzekający w oparciu o art. 77§1 kk, ale także w trybie orzekania o karze łącznej przez sąd wyroku łącznego, który nie jest uprawniony do tego, aby – według własnego uznania – wprowadzić do orzekanej kary łącznej zastrzeżenie z art. 77§2 kk, jeśli nie było go w żadnej z łączonych kar, ani też do pominięcia go, czy też do jego modyfikacji, w przypadku gdy było ono zawarte w orzeczeniu o karze, będącej podstawą kary łącznej ferowanej w wyroku łącznym (podobne stanowisko zajął Sąd Apelacyjny w Krakowie w postanowieniu z 26 maja 2007 roku, II AKa 189/01, KZS 2001/6/27; a odmienne Sąd Apelacyjny w Lublinie w post. z 5 marca 2008 roku, AKzw 136/08, KZS 2008/6/58).

Zastrzeżenie z art. 77§2 kk było związane z karą, która z chwilą wydania wyroku łącznego utraciła byt i nie może być odrębnie wykonywana. Wykonywana będzie kara łączna i to z nią zastrzeżenie to należało powiązać.

Przewodniczący: SSA Barbara Suchowska

Sędziowie: SSA Helena Kubaty

SSA Mariusz Żak (spr.)

20.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 16 marca 2011 roku

II AKz 118/11

Art. 339 § 3 i 5 kpk, Art. 96 § 1 kpk, Art. 572 kpk,

Umorzenie postępowania w oparciu o przepis art. 572 k.p.k. nie znalazło się pośród spraw wprost wymienionych w art. 339 § 3 k.p.k., jednak jego charakter procesowy odpowiada kontroli przewidzianej w tym przepisie.

Strony i obrońcy mają prawo do udziału w toku całego postępowania w przedmiocie umorzenia postępowania w sprawie wydania wyroku łącznego na podstawie art. 572 k.p.k., a więc także w posiedzeniu przed sądem I instancji, konsekwencją czego jest obowiązek ich powiadomienia o takim posiedzeniu.

*Przewodniczący: SSA Aleksandra Malorny (spr.)
Sędziowie: SSA Marek Charuza
SSA Wiesław Kosowski*

21.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 lutego 2011 roku

II AKz 27/11

Art. 572 kpk, Art. 573 § 1 kpk, Art. 89 § 1 kk,

Art. 572 k.p.k., który przewiduje umorzenie postępowania postanowieniem jeżeli brak jest warunków do wydania wyroku łącznego, nie daje żadnej podstawy do umorzenia postępowania na posiedzeniu w sytuacji, w której sąd nie zamierza wymierzyć kary łącznej (czy kar łącznych) w takiej wysokości, by przyniosło to obniżenie represji karnej w stosunku do tego, czemu skazany jest aktualnie poddany. Te kwestie wchodzą już w zakres merytorycznych decyzji o wymiarze kary. W sytuacji więc gdy – zgodnie z treścią art. 89 § 1 k.k. – brak jest formalnych przeszkód do orzekania wyrokiem łącznym co do kar pozbawienia wolności orzeczonych z warunkowym zawieszeniem wykonania z karami bezwzględnie podlegającymi wykonaniu – to kwestia oceny czy zachodzą przesłanki z art. 69 k.k., winna być przedmiotem rozpoznania na rozprawie. Wówczas dopiero sąd orzekający będzie mógł wyprowadzić ostateczne stanowisko co do merytorycznych

okoliczności przemawiających za lub przeciw orzeczeniu kary łącznej według zasad określonych w treści art. 89 § 1 k.k.

Przewodniczący: SSA Beata Basiura (spr.)

Sędziowie: SSA Michał Marzec

SSA Jolanta Śpiechowicz

22.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 27 kwietnia 2011 roku

II AKz 197/11

Art. 572 kpk, Art. 607 e § 1 i 3 kpk,

Brak jest warunków do wydania wyroku łącznego w sytuacji, gdy osoba przekazana została na podstawie europejskiego nakazu aresztowania do odbycia kar lub do ścigania za przestępstwa, za które orzeczono następnie kary, jeżeli nie nadają się one do połączenia między sobą zgodnie z wymogami art. 85 k.k., natomiast co do innych kar orzeczonych wobec osoby przekazanej obowiązuje zasada specjalności, o której mowa w art. 607e § 1 k.p.k. i art. 27 ust. 2 Decyzji ramowej Rady 2002/584/WSiSW, z dnia 13 czerwca 2002 roku w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (Dz. U. UE Wyd. Sp. 19-6-34).

Co prawda kara łączna jest instytucją prawa karnego materialnego i jej orzekanie jest obligatoryjne, jednak wymieniony przepis art. 607e § 1 k.p.k., implementujący do polskiego porządku prawnego regulację z art. 27 ust. 2 decyzji ramowej o ENA, stanowi unormowanie szczególne, wyłączające możliwość wykonania kar nie objętych ENA, chyba że osoba wydana zrzeknie się korzystania z zasady specjalności lub uzyskana zostanie zgoda państwa wydającego, o której mowa w art. 607e § 3 pkt 8) k.p.k. Skoro zatem niemożliwe jest wykonanie kar objętych działaniem zasady specjalności, orzekanie o karze łącznej w odniesieniu do nich jest bezcelowe, a nawet może prowadzić, zgodnie z normą z art. 576 § 1 k.p.k., do unicestwienia kar, dla wykonania których doszło do wydania osoby na podstawie europejskiego nakazu aresztowania.

Przewodniczący: SSA Robert Kirejew (spr.)

Sędziowie: SSA Beata Basiura

SSA Wiesław Kosowski

23.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 19 stycznia 2011 roku

II AKz 853/10

Art. 575 § 1 i 2 kpk, Art. 17 § 1 pkt 7 kpk,

Wobec braku przesłanki wymienionej w przepisie art. 575 § 1 k.p.k., sąd orzekający w przedmiocie wydania wyroku łącznego w sytuacji, gdy już uprzednio zapadł prawomocny wyrok łączny, obejmujący wszystkie prawomocne skazania jednostkowe, nie jest władny z uwagi na treść przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. wzruszyć tego rozstrzygnięcia, nawet wówczas gdy stwierdzi, że jest ono błędne z uwagi na możliwość innego orzeczenia w sprawie umożliwiającego utworzenie nie jednego, a dwóch realnych zbiegów przestępstw, a co za tym idzie orzeczenie też dwóch kar łącznych, skoro nie jest to tryb ewentualnego konwalidowania takiego orzeczenia.

*Przewodniczący: SSA Mirosław Ziąja (spr.)
Sędziowie: SSA Aleksandra Malorny
SSA Waldemar Szmidt*

24.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 30 marca 2011 roku

II AKz 179/11

Art. 31 ust. 1 i art. 38 ust. 1 Konwencji Wiedeńskiej z dnia 18.04.1961r. o stosunkach dyplomatycznych
Art.584 kpk, Art. 578 kpk,

Art. 31 ust. 1 Konwencji wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z dnia 18 kwietnia 1961 roku, wprawdzie stanowi, iż przedstawiciel dyplomatyczny korzysta z immunitetu od jurysdykcji karnej państwa przyjmującego, jednak przepis ten nie ma charakteru nieograniczonego, albowiem występuje od niego wyjątek w postaci art. 38 ust. 1 powołanej Konwencji. W zgodzie z tym przepisem pozostają również przepisy rozdziału 61 ustawy-kodeksu postępowania karnego.

Nie można też tracić z pola widzenia przepisu art. 584 kpk, regulującego zakres immunitetu, zgodnie z którym immunitet dyplomatyczny, nie obejmuje osób wymienionych w art. 578 kpk, które są obywatelami polskimi lub mają w Polsce stałe miejsce zamieszkania,

Kwestię tę analogicznie normuje, wspomniany na początku, art. 38 ust. 1 Konwencji wiedeńskiej, w myśl którego „poza wypadkami, w których dodatkowe przywileje i immunitety zostały przyznane przez państwo przyjmujące, przedstawiciel dyplomatyczny będący obywatelem tego państwa lub mający tam stałe miejsce zamieszkania korzysta jedynie z immunitetu jurysdykcyjnego i z nietykalności w odniesieniu do aktów urzędowych dokonywanych w toku pełnienia swych funkcji”.

Zatem immunitet osób będących obywatelami polskimi lub mających na terytorium RP stałe miejsce zamieszkania obejmuje jedynie czynności wykonywane podczas i w związku z pełnieniem przez nie funkcji urzędowych.

*Przewodniczący: SSA Bożena Basiura
Sędziowie: SSA Bożena Summer-Brason (spr.)
SSA Piotr Mirek*

25.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 2 marca 2011 roku

II AKz 87/11

Art. 604 § 1 kpk

Sąd Apelacyjny, przychyła się do stanowiska prezentowanego w literaturze, że w przypadku, kiedy stosunki ekstradycyjne RP z państwem trzecim regulowane są umową ekstradycyjną, podstaw do odmowy wydania poszukiwanca należy w pierwszej kolejności w jej treści, a dopiero kiedy zagadnienie to nie jest umową uregulowane, sięgać należy do unormowań wewnątrz krajowych (G. Jaworski, A. Sołtysińska: Postępowanie w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych. Komentarz, Oficyna 2010, uwagi do art. 604 k.p.k., Nb 3), a także wskazującego, że jeśli państwa w umowie międzynarodowej określily katalog sytuacji, w których wydanie jest niedopuszczalne, to tym samym uznały, iż inne, niewymienione w tym katalogu sytuacje, nie mogą stanowić podstawy odmowy wydania. Państwa te zawierając umowę zaciągnęły względem siebie zobowiązanie, że tylko w określonych w tejże umowie przypadkach mogą odmówić wydania osoby ściganej (J. Grajewski, L.K. Paprzycki, S. Steinborn: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Tom II, LEX 2010, uwagi do art. 604, Nb 4).

Jeśli przepisy prawa krajowego którejkolwiek ze stron umowy międzynarodowej przewidują przyczyny odmowy ekstradycji nie znane Konwencji, to zastosowanie tych właśnie przepisów i odmowa wydania osoby ściganej na ich podstawie naruszałoby wzajemne zobowiązanie państw – stron Konwencji, ujęte w jej art. 1 oraz niweczyłoby cele całości unormowań zawartych w tej umowie międzynarodowej. Dlatego zasadna jest konstatacja, że przepisy art. 604 § 1 pkt 5 i 7 k.p.k. pozostają w sprzeczności z normami Europejskiej Konwencji o Ekstradycji, wobec czego, zgodnie z art. 615 § 2 k.p.k. nie mogą znaleźć zastosowania jako podstawa odmowy wydania osoby ściganej między państwami – stronami Europejskiej Konwencji o Ekstradycji.

Nie oznacza to jednak, że sąd orzekający w przedmiocie prawnej dopuszczalności ekstradycji, o którą wystąpiło państwo będące stroną Europejskiej Konwencji o Ekstradycji, zwolniony jest od brania pod uwagę, czy ekstradycja nie doprowadzi do naruszenia w przyszłości praw i wolności osoby wydanej. Obowiązek taki wynika jednak nie z przepisu art. 604 § 1 pkt 7) k.p.k., a bezpośrednio z normy art. 55 ust. 4 Konstytucji RP oraz unormowań Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności sporządzonej w Rzymie 4 listopada 1950 roku, zmienionej następnie Protokołami 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem 2 (Dz. U. z 1993 r., Nr 61, poz. 284, w skrócie: EKPCz), której Polska jest stroną. Wydanie bowiem osoby ściganej do państwa, w którym stanęłaby ona przed wysokim ryzykiem naruszenia praw człowieka i wolności obywatelskich samo w sobie stanowiłoby naruszenie EKPCz.

*Przewodniczący: SSA Wojciech Kopczyński
Sędziowie: SSA Robert Kirejew (spr.)
SSA Wiesław Kosowski*

26.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 11 maja 2011 roku

II AKz 291/11

Art. 618 § 1 pkt 7 kpk,

W razie uzyskania zgody sądu na podróż samochodem prywatnym, tłumaczowi przysługuje zwrot kosztów przejazdu w oparciu o stawkę za jeden kilometr przebiegu, ustaloną przez prezesa właściwego sądu, nie wyższą od stawki maksymalnej. Jeśli więc stawka za 1 km przebiegu ustalona została na poziomie nie przekraczającym stawki maksymalnej, to tłumaczowi przysługuje zwrot kosztów obliczony w oparciu o stawkę ustaloną dla danego sądu. W takim przypadku tłumacz nie może domagać się zasądzenia zwrotu kosztów przejazdu obliczanych w oparciu o stawkę maksymalną.

*Przewodniczący: SSA Mirosław Ziąja (spr.)
Sędziowie: SSA Beata Basiura
SSA Wiesław Kosowski*

27.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 23 marca 2011 roku

II AKz 163/11

Art. 647 § 1 pkt 1 lit. c kpk, Art. 35 § 1 kpk,

Zgodnie z przepisem art. 647 § 1 pkt 1 lit. c kpk orzecznictwu sądów wojskowych podlegają sprawy żołnierzy w czynnej służbie wojskowej, o ile spełniona zostanie jedna z okoliczności alternatywnie wymienionych w tym przepisie, o czym świadczy posłużenie się przez ustawodawcę spójnikiem „ lub ” oraz przecinkami. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że chodzi w tym wypadku o koniunkcję. Pojęcie „ sprawy o przestępstwa popełnione podczas pełnienia obowiązków służbowych ”, o jakim mowa w wyżej wymienionym przepisie, oznacza z językowego punktu widzenia zbieżność czasu i miejsca zachowania podlegającego penalizacji z realizacją obowiązków nałożonych służbą wojskową (wyznaczonymi zadaniami). Powyższe oznacza, iż pojęcie popełnienia przestępstwa „ podczas ” pełnienia obowiązków służbowych nie jest tożsame z pojęciem „ w okresie ” pełnienia takich obowiązków. Mówiąc innymi słowy w sytuacji, gdy żołnierz w czynnej służbie wojskowej dopuszcza się przestępstwa pospolitego, gdy nie wykonuje on nałożonych obowiązków służbowych, lecz w okresie przerwy w wykonywaniu tych obowiązków, bądź niezależnie od nich, to nie podlega on zgodnie z art. 647 § 1 pkt 1 lit. c kpk kognicji sądu wojskowego.

*Przewodniczący: SSA Małgorzata Niementowska
Sędziowie: SSA Grażyna Wilk
SSA Mirosław Ziąja(spr.)*

28.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 13 kwietnia 2011 roku

II AKz 667 /10

Art. 19 ustawy lustracyjnej

Ustawa z dnia 18 października 2006 roku, podobnie jak poprzednio obowiązująca ustawa lustracyjna z dnia 11 kwietnia 1997 roku o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944-1990 osób pełniących funkcje publiczne, przewiduje formę orzeczenia stanowczego, będącego odpowiednikiem wyroku, które sąd wydaje na rozprawie, po przeprowadzeniu postępowania lustracyjnego. Orzeczenia stanowcze to orzeczenie potwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia lub potwierdzające, że oświadczenie było prawdziwe i tylko do takich

26

orzeczeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wyroku. W wypadku konieczności wydania innego niż stanowcze orzeczenia, z dyspozycji odpowiedniego stosowania Kodeksu postępowania karnego w zakresie nieuregulowanym ustawą lustracyjną (art. 19) wynika obowiązek uwzględnienia treści i znaczenia pojęć użytych w niej. Z przepisów k.p.k. wynika natomiast, że zawieszenie postępowania, jego podjęcie, jak i umorzenie następuje w formie postanowienia.

*Przewodniczący: SSA Alicja Bochenek (spr.)
Sędziowie: SSA Beata Basiura
SSA Piotr Mirek*

29.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 6 kwietnia 2011 roku

II AKz 202/11

Art. 106 b ustawy prawo bankowe

Mając na względzie wyjątkowy charakter omawianej instytucji trudno przyznać rację sądowi I-szej instancji, jakoby informacje objęte tajemnicą bankową ujawnione w konkretnym postępowaniu mogły być następnie wykorzystywane przez inne organy postępowania przygotowawczego na potrzeby innych postępowań. Fakt wyrażenia przez sąd okręgowy zezwolenia na ujawnienie informacji objętych tajemnicą bankową nie powoduje, że informacja ta przestaje być objęta reżimem tej tajemnicy albo, że wnioskodawca, po uzyskaniu stosowanego zezwolenia może nią dysponować poza postępowaniem na potrzeby którego została zwolniona z tajemnicy. Zgoda sądu nie jest zatem zgodą blankietową lecz wydawaną w konkretnym toczącym się postępowaniu przygotowawczym i obejmującą konkretnie wskazane informacje.

Sąd rozpoznaje wniosek prokuratora w ściśle określonym zakresie, w odniesieniu do konkretnego postępowania, rozważając, na podstawie okoliczności stanu faktycznego, czy ujawnienie zawnioskowanych danych jest niezbędne dla realizacji celów toczącego się postępowania i czy brak jest możliwości dokonania ustaleń w oparciu o dostępne dowody.

*Przewodniczący: SSA Małgorzata Niementowska
Sędziowie: SSA Jolanta Śpiechowicz (spr.)
SSA Grażyna Wilk*

ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA KARNEGO WYKONAWCZEGO

1.

POSTANOWIENIE SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 22 kwietnia 2011 roku

II AKzw 468/11

Art. 15 § 1 kkw

Cofnięcie przez skazanego wniosku o warunkowe przedterminowe zwolnienie nie stanowi innej okoliczności wyłączającej to postępowanie w rozumieniu art. 15 § 1 kkw.

Przewodniczący: SSA Mirosław Ziąja

ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA CYWILNEGO

KODEKS CYWILNY

1.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 21 grudnia 2010r.,

IACa 758/10

art. 24 kc, 417²kc, 445kc, 448kc

Dla odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych (art. 24 k.c.) niezbędne jest, by naruszenie to było bezprawne, bezprawności tymczasem w postępowaniu pozwanego nie sposób się dopatrzeć. Powód apelację swą oparł na zarzucie obrazy art. 417² k.c. i zaprezentował pogląd, że winien on mieć w sprawie zastosowanie gdyż art. 448 k.c. pełni funkcję analogiczną do art. 445 k.c., a więc wiąże możliwość naprawienia krzywdy z każdą postacią deliktu i zezwala na oparcie na normie art. 417² k.c. roszczenia odszkodowawczego także w przypadku naruszenia dóbr osobistych. W pierwszym rzędzie rozważyć należy, czy pozwany ZUS może w ogóle ponosić odpowiedzialność opartą na normie art. 417² k.c., jest on bowiem samodzielną osobą prawną, nie zaś organem administracji państwowej. Odpowiedź na tak sformułowane pytanie musi być pozytywna, pozwany bowiem wyposażony został przez ustawodawcę w uprawnienia władcze i wydawanie przezeń decyzji o przyznawaniu świadczeń z zakresu ubezpieczeń społecznych musi być uznane za wykonywanie władzy publicznej. Mimo dopuszczalności oparcia roszczeń przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych na art. 417² k.c. norma ta w sprawie

nie niniejszej nie znajduje zastosowania. Art. 448 k.c. stanowi normę szczególną w stosunku do poprzedzających ją przepisów i reguluje specyficzną sytuację odpowiedzialności finansowej sprawcy za delikt nie wywołujący szkody, w tym zwłaszcza szkody na osobie. To ostatnie pojęcie rozumiane musi być ściśle, tak jak opisuje je art. 444 §1 k.c., do którego odsyła zawarte w art. 445§1 k.c. unormowanie, czyli obejmować może jedynie uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia; w żadnym razie nie obejmuje ono innego naruszenia dóbr osobistych niż uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia. Nie było w tej sytuacji podstaw do uwzględnienia powództwa. Na marginesie niejako wskazać jeszcze warto, że art. 417² k.c. przewidziany został dla sytuacji rzeczywiście wyjątkowych, jakich w sprawie niniejszej nie sposób się dopatrzeć.

Przewodniczący : SSA Piotr Wojtowicz (spr.)

Sędziowie : SA Elżbieta Karpeta

SA Anna Bohdziewicz

2.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 13 grudnia 2010.

VACa 389/10

art.65kc

Zgodnie z przyjętą na tle art. 65 k.c. kombinowaną wykładnią oświadczeń woli składanych innej osobie w pierwszej kolejności dokonuje się wykładni subiektywnej. Ustala się zatem, jakie znaczenie oświadczenia woli nadały mu obie strony w chwili jego złożenia.

Jeżeli nie można ustalić zgodnego zamiaru stron w sytuacji, gdy strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli, za prawnie wiążące należy uznać znaczenie ustalone według obiektywnego wzorca wykładni, czyli takie jakie w świetle art. 65§ 2 k.c. powinien mu przypisać adresat oświadczenia. Decydujący jest zatem normatywny punkt widzenia odbioru oświadczenia, który z należytą starannością dokonuje wykładni zmierzającej do odtworzenia treści myślowych osoby składającej oświadczenie woli.

Jednakże znaczenie oświadczeń woli ujętych w formie pisemnej ustala się przyjmując za podstawę przede wszystkim treść dokumentu. Prawidłowa pełna i wszechstronna wykładnia postanowień umowy nie może bowiem pomijać treści zwerbalizowanej na piśmie, gdyż sformułowania, pojęcia, semantyka i struktura są jednym z istotnych wykładników woli stron.

Za podstawę wykładni przyjmuje się zatem przede wszystkim tekst umowy a podstawowe znaczenie przypada językowym regułom znaczeniowym (kolejno: regionalnym, środowiskowym, zawodowym, w tym ustalonym zwyczajom, a następnie powszechnym regułom językowym).

Wykładni powszechnych wyrażzeń dokonuje się z uwzględnieniem kontekstu, w tym także związków treściowych występujących pomiędzy zawartymi w umowie postanowieniami.

W ramach wykładni należy badać także okoliczności złożenia oświadczeń woli i cel oświadczenia. Dokonując wykładni oświadczeń woli złożonych przy zawarciu umowy należy także ocenić sposób zachowania stron przy jej wykonywaniu.

Wątpliwości interpretacyjne niedające się usunąć za pomocą ogólnych reguł wykładni oświadczeń woli, powinny być rozstrzygane na niekorzyść strony, która zredagowała tekst umowy wywołujący wątpliwości.

Przewodniczący : SSA Lucjan Modrzyk (spr)
Sędziowie : SA Grzegorz Stojek
SA Anna Tabak

3.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 18 listopada 2010r.

VACa 422/10

art. 68² kc

Nie sposób podzielić twierdzeń powoda, iż propozycja zawarcia ugody z dnia 1 grudnia 2009 r.

co do zapłaty kary umownej stanowiła ofertę w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego, która została przez pozwaną przyjęta w oparciu o art. 68² k.c. (milczące przyjęcie oferty).

Przypomnieć należy tu, że instytucja prawna, do której powód się odwołał, służy zawieraniu umów pomiędzy przedsiębiorcami pozostającymi w stałych stosunkach gospodarczych i dotyczy ona umów zawieranych w ramach prowadzonej przez nie działalności. Ta ostatnia okoliczność powoduje, że dyspozycją art. 68² k.c. nie jest objęta możliwość zawarcia w ten właśnie sposób ugody, co do istniejącego stosunku prawnego łączącego strony, skoro przedmiotem oferty musi być zawarcie umowy mieszczącej się w zakresie działalności gospodarczej oblata. Nie budzi także wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie, że ugoda jako czynność prawna podlega wszelkim przepisom o wymogach skuteczności oświadczeń woli oraz to, że mają do niej zastosowanie przepisy ogólne dotyczące sposobów zawarcia umowy, formy czynności prawnych, czy wad oświadczenia woli, z wyjątkiem uchylenia się od skutków ugody zawartej pod wpływem błędu nie jest więc możliwe odwoływanie się do szczególnego sposobu zawierania umów między przedsiębiorcami określonego w art. 68² k.c. w zakresie prowadzonej przez nie działalności.

Przewodniczący : SSA Zofia Kołaczyk
Sędziowie : SA Tomasz Pidzik (spr.)
SA Urszula Bożałkińska

4.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 21 października 2010r.,

IACa 511/10

art. 224kc , 230kc i 405 kc.

Trafnie Sąd Okręgowy wskazał, że dla rozliczeń między byłymi konkubentami zastosowanie znaleźć winny właśnie przepisy art. 405 i następnym k.c. , z istoty konkubinatu bowiem wynikają faktyczne stosunki majątkowe zbliżone do małżeńskich . Nie sposób zatem uznać, że swoiste współposiadanie powoda nie znajdowało podstawy w zawartej per facta concludentia umowie i

że poprzez normę art. 230 k.c. winny doń znaleźć odpowiednie zastosowanie przepisy art. 224 i następnym kc ; tym bardziej nie może być mowy o stosowaniu tych przepisów wprost. Umowa ta, na podstawie której strony współfinansowały budowę domu i w ramach której pozostawały we faktycznym wspólnym pożyciu, nie przewidywała żadnego sposobu rozliczeń na wypadek jej ustania, w każdym razie jego istnienia strony nie wykazywały. Skoro po rozpadzie konkubinatu odpadła podstawa prawna świadczenia powoda na majątek pozwanej, a przesunięcie majątkowe, jakie miało miejsce w czasie trwania związku stron, doprowadziło do wzbogacenia pozwanej kosztem jednoczesnego zubożenia powoda, roszczenie jego mogło opierać się tylko na normie art. 405kc. Granice tego roszczenia wyznaczone są przez niższą z dwóch wielkości , nie może bowiem ono być wyższe ani od rozmiarów wzbogacenia, ani od rozmiarów zubożenia. Nie było przy tym żadnych przesłanek dla „waloryzacji” roszczenia. Za swoistą formę waloryzacji uznać przyjdzie wycenienie przez sąd i wartości wzbogacenia i wartości zubożenia według cen z daty wyrokowania , zgodnie z art. 316 §1 kpc.

Przewodniczący : SSA Piotr Wójtowicz (spr.)

Sędziowie : SA Barbara Owczarek

SO (del.) Tomasz Ślęzak

5.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 24 listopada 2010r.

IACa 266/10

art. 336kc, 339kc, 434kc

Zdaniem Sądu Apelacyjnego nie jest zasadny zarzut pozwanego jakoby Sąd pierwszej instancji naruszył przepis art. 434 kc poprzez uznanie, że Skarb Państwa był samoistnym posiadaczem hali wystawienniczej(...)Wywód skarżącego oparty jest na twierdzeniu, że nie można mu przypisać samoistnego posiadania hali wystawienniczej, gdyż nigdy nie wszedł w jej

posiadanie. Bezsprzeczonym w sprawie jest, że Skarb Państwa jest właścicielem nieruchomości gruntowej na której wzniesiono wspomnianą halę. Nie było też przedmiotem sporu, że halę tę wzniosła z upoważnienia właściciela nieruchomości Spółka M.T. K. jako dzierżawca nieruchomości gruntowej. Skarżący nie kwestionuje ustalenia przez Sąd Okręgowy, że hala stanowi część składową nieruchomości gruntowej, a co za tym idzie jest własnością Skarbu Państwa. Zdaniem Skarbu Państwa fakt, że był on właścicielem hali nie daje podstawy do przypisania mu statusu jej posiadacza samoistnego. Zdarzają się bowiem sytuacje, że właściciel nie jest posiadaczem samoistnym rzeczy. Ze stwierdzeniem tym należy się zgodzić. Odnosi się ono także do samoistnego posiadania części składowej rzeczy przez osobę inną niż właściciel. Nie oznacza to jednak, że sytuacja taka ma miejsce w okolicznościach faktycznych ustalonych w sprawie. W ocenie Sądu Apelacyjnego tej spornej kwestii nie przesądza domniemanie o jakim mowa w art. 339 kc. Wprawdzie halą wystawienniczą od daty jej wzniesienia aż do czasu jej zawalenia władała Spółka M.T.K. jednakże brak podstaw do przyjęcia, że władztwo to nosiło cechy posiadania samoistnego. Cechą tego rodzaju posiadania jest władanie rzeczą jak właściciel (art. 336 kc). Z materiału dowodowego zawartego w aktach sprawy nie wynika aby spółka, która wybudowała halę nie uznawała władztwa właściciela dzierżawionej nieruchomości a zarazem, właściciela hali. Istotne znaczenie w tym zakresie mają postanowienia umowy dzierżawy zawartej przez spółkę M.T.K. z pozwanym Skarbem Państwa. Wynika z niej, że właściciel gruntu nie tylko upoważnił dzierżawcę do wznoszenia na dzierżawionym gruncie hal wystawienniczych ale także zezwolił na przeznaczanie na ten cel umówionej części czynszu dzierżawnego. Ponadto Skarb Państwa zastrzegł sobie prawo do kontrolowania czy przedmiot dzierżawy wykorzystywany jest zgodnie z umową. Wobec braku odmiennych postanowień umowy należy uznać, że to uprawnienie dotyczyło także hal stanowiących części składowe wydzierżawionej nieruchomości. Oznacza to, że Skarb Państwa zastrzegł sobie faktyczne władztwo m. in. nad wspomnianą halą i miał możliwość jego wykonywania. Tak więc cechy posiadania samoistnego animus (wola) i corpus (faktyczne władztwo) miały miejsce. Fakt, iż pozwany Skarb Państwa władztwa tego nie przejawiał na zewnątrz nie ma istotnego znaczenia. W aktach sprawy brak jest dowodów na to aby dzierżawca stawiał się w pozycji samoistnego posiadacza hali nie respektującego zastrzeżonego w umowie władztwa Skarbu Państwa. Wejście skarżącego w samoistne posiadanie części składowej wydzierżawionej nieruchomości było wynikiem uzgodnień poczynionych przez strony w umowie dzierżawy. W umowie tej dzierżawca zgodził się respektować władztwo Skarbu Państwa w stosunku do przedmiotu dzierżawy. Tym samym Sąd Okręgowy trafnie ustalił, że Skarb Państwa był samoistnym posiadaczem budowli w postaci hali wystawienniczej w rozumieniu art. 434 kc. Bez względu na konstrukcje prawne przytaczane przez skarżącego w apelacji w ślad za przedstawicielami doktryny, nie sposób uznać, że hala miała właściciela i była w posiadaniu zależnym dzierżawcy ale nie była w niczym posiadaniu samoistnym, gdyż nie doszło do faktycznego przekazania jej przez dzierżawcę właścicielowi.

*Przewodniczący : SSA Roman Sugier(spr.)
Sędziowie : SA Zofia Kawińska – Szwed
SA Lucyna Świdorska – Pilis*

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 25 listopada 2010r.

VACa 409/10

art. 357¹ kc.

Przepis art. 357¹ k.c. przywracający ogólną klauzulę rebus sic stantibus ma charakter regulacji wyjątkowej i zawarta w nim klauzula nie ma charakteru nadrzędnego. Jako regulacja wyjątkowa przepis ten wymaga restryktywnej interpretacji z uwzględnieniem charakteru wynikających zeń uprawnień. Powództwo z art. 357¹ k.c. zaliczane jest do kategorii powództw o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego, gdyż jego treścią jest dążenie do zmiany lub rozwiązania stosunku prawnego. Dokonana na podstawie tego przepisu modyfikacja stosunku zobowiązaniowego ma charakter konstytutywny, tworzy nowy stan prawny w relacjach obligacyjnych stron. Z istoty powództwa o ukształtowanie wynika, że kształtować można coś co istnieje. Przepis art. 357¹ kc zezwala sądowi na ingerencję w treść istniejącego stosunku zobowiązaniowego, dopuszcza zmianę sposobu jego wykonania lub wysokości świadczenia, a także rozwiązanie umowy. Jak trafnie podnosi się w doktrynie i orzecznictwie, charakter uprawnień kształtujących sądowy wynikający z tego przepisu pozwala na korzystanie z nich, dopóki nie wygasł stosunek zobowiązaniowy łączący strony. Przepis ten nie może zaś stanowić podstawy ingerencji sądu w treść stosunku zobowiązaniowego w zakresie, w jakim stosunek ten wygasł. Nie można bowiem kształtować stosunku obligacyjnego, który nie istnieje, wygasł np. skutkiem wykonania. Możliwość oznaczenia sposobu wykonania zobowiązania, wysokości świadczenia istnieje wtedy, gdy trwa stosunek zobowiązaniowy. Natomiast, jak trafnie przyjął Sąd Okręgowy nie można dokonywać zmiany wysokości świadczenia, które zostało spełnione, na co wskazuje treść przepisu w którym stwierdza się, że spełnienie świadczenia, byłoby połączone z nadmienionymi trudnościami lub groziło szkodą. Przepis ten nie dotyczy stanów już zrealizowanych.

Umowa łącząca strony zawarta na czas określony wygasła, została wykonana przez obie strony zobowiązane do wzajemnych świadczeń zgodnie z jej treścią, co czyni niemożliwą jej modyfikację w trybie konstytutywnym w kierunku zmiany wysokości wykonanego zobowiązania ze skutkiem retroaktywnym.

Przewodniczący : SSA Zofia Kołaczyk (spr)
Sędziowie : SA Urszula Bożałkińska
SA Janusz Kiercz

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

7.

WYROK SĄDU OKRĘGOWEGO W KATOWICACH z dnia 22 lutego 2011r

IACa 806/10

art. 87§ 1 i 2 kpc, 379 pkt 2 kpc.

Za pozwaną Wspólnotę Mieszkaniową czynności podejmowała osoba fizyczna X.Y., która swoje umocowanie wywodziła z pełnomocnictwa procesowego udzielonego jej w drodze uchwały podjętej przez pozwaną Wspólnotę. X.Y. jest właścicielką jednego z lokali tworzących pozwaną Wspólnotę Mieszkaniową, nadto przez pewien czas wchodziła w skład zarządu Wspólnoty Mieszkaniowej. Okoliczności te nie dają jednak podstaw do przyjęcia, aby w świetle przepisów regulujących kwestię osób, które mogą być pełnomocnikiem procesowym strony w postępowaniu cywilnym, X.Y. mogła pełnić funkcję pełnomocnika procesowego. Nie należy ona bowiem do kręgu osób wymienionych w art. 87 § 1 i 2 kpc, nadto przepisy ustawy z dnia 24 czerwca 1994r. O własności lokali (tekst jedn. Dz. U. z 2000r. Nr 80, poz. 303 ze zm.) nie zawierają żadnych szczególnych unormowań w tej kwestii. A zatem właściciel lokalu nie może być pełnomocnikiem procesowym wspólnoty mieszkaniowej, do której ów lokal przynależy. Powyższe ustalenia prowadzą do wniosku, że pełnomocnik pozwanej nie był należycie umocowany. Nie budzi bowiem wątpliwości w orzecznictwie pogląd, iż nienależyte umocowanie pełnomocnika strony jako przyczyna nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 in fine kpc) zachodzi zarówno w razie wadliwego udzielenia pełnomocnictwa osobie mogącej być pełnomocnikiem, jak i ze względu na działanie w charakterze pełnomocnika osoby, która w danej sprawie nim być nie może. W tym ostatnim wypadku zaistniałego uchybienia nie można również usunąć w drodze zatwierdzenia przez stronę czynności dokonanych przez tę osobę. A zatem wadliwe umocowanie pełnomocnika procesowego przez pozwaną Wspólnotę Mieszkaniową w osobie X.Y., która funkcji tej w niniejszej sprawie pełnić nie mogła skutkowało nieważnością postępowania w zakresie, w jakim reprezentował ona stronę pozwaną.

Przewodniczący : SSA Małgorzata Wołczańska(spr.)

Sędziowie : SA Ewa Jastrzębska

SA Elżbieta Karpeta

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 24 marca 2011r.

VACa 78/11

art. 98 kpc.

Zgodnie z treścią art. 98 § 1 k.p.c. w ramach kosztów procesu podlegających zasądzeniu uwzględnia się tylko poniesione koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W §3 tego przepisu ustawodawca wskazał taksatywnie co zalicza się do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata (radcę prawnego - art. 99 k.p.c.). Mianowicie są to wynagrodzenie nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Przepis ten wskazuje wyraźnie na koszty jednego adwokata co obejmuje tak wynagrodzenie, jak i wydatki, w tym opłatę skarbową od pełnomocnictwa. Fakt, że profesjonalny pełnomocnik w swym działaniu korzysta z substytucji, udziela dalszego umocowania do działania w sprawie innemu adwokatowi lub radcy prawnemu nie uzasadnia wliczenia do kosztów obciążających przeciwnika jako niezbędnych, dodatkowo kosztów dalszego pełnomocnika. Również za niezbędne objęte regulacją art. 98 § 3 k.p.c. nie mogą być uznane koszty opłaty za odpis KRS strony pozwanej przeciwnika. Przepis ten dotyczy kosztów sądowych - opłat i wydatków poniesionych w sprawie, a które zobligowane była ponieść strona dla dochodzenia swych praw lub celowej obrony, do takich zaś nie należą koszty uzyskania odpisu z KRS przeciwnika procesowego. Obowiązki ogólne w zakresie pisma procesowego jakim jest pozew określa art. 126 k.p.c., który w świetle warunków formalnych nie zawiera dokumentowania miejsca zamieszkania, siedziby przeciwnika, a li tylko ich oznaczenia (art. 126 § 2 k.p.c.). Ponadto zakres kosztów niezbędnych podlegających zwrotowi wyszczególnionych w art. 98 § 3 k.p.c. nie obejmuje kosztów dokumentów dowodowych potwierdzających dane okoliczności, gdy zawarte w nim wyczerpanie ma charakter taksatywny.

*Przewodniczący : Zofia Kołaczyk (spr.)
Sędziowie : SA Urszula Bożatkińska
SA Tomasz Pidzik*

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 14 grudnia 2010r.

VACa 453/10

art. 189kpc, 385ksh, 400ksh, art. 104 ust. 7 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.)

Powódka sprecyzowała żądanie pozwu jako powództwo o ustalenie nieistnienia prawa pozwanych do żądania zwołania walnego zgromadzenia z przedmiotem obrad przewidującym punkt o przeprowadzeniu w trybie art. 385§ 3 ksh wyboru rady nadzorczej powódki w drodze głosowania oddzielnymi grupami. Kwestię uprawnienia akcjonariuszy do żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia reguluje przepis art. 400 §1 ksh, który to przepis uprawnienie takie przyznaje akcjonariuszom reprezentującym co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego. Przepis ten jest wyrazem ochrony akcjonariuszy mniejszościowych a uprawnienie do żądania zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad ma charakter bezwzględnie prawa mniejszości. Prawo to ma charakter bezwzględny w tym sensie, że nie może być akcjonariuszom odjęte a warunkiem zgłoszenia takiego żądania jest odpowiedni udział akcjonariuszy w kapitale spółki a to muszą oni reprezentować co najmniej 1/20 kapitału zakładowego (chyba, że statut obniża ten próg). W świetle uregulowania zatem art. 400 §1 ksh bez znaczenia dla realizacji tego uprawnienia jest to czy akcjonariuszowi przysługuje prawo głosu a wynika to właśnie z semiimperatywnego charakteru uprawnienia akcjonariuszy mniejszościowych gdy prawo to nie może być w żaden sposób tym akcjonariuszom ograniczone a dozwolone jest jedynie obniżenie progu reprezentacji akcjonariuszy w kapitale zakładowym. Nie budzi wątpliwości, że proponowanym porządkiem obrad może być także wniosek o wybór rady nadzorczej w drodze głosowania oddzielnymi grupami jeśli nie zostanie złożony osobny taki wniosek w trybie określonym w art. 385§ 3 ksh. Instytucja głosowania grupami, uregulowana w art. 385§ 3-9 ksh także stanowi instrument ochrony praw akcjonariuszy mniejszościowych zapewniający im wpływ na skład rady nadzorczej a wybór grupowy powinien się odbywać jeżeli zażądają tego akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/5 kapitału zakładowego. Zatem podobnie jak to wynika z art. 400§1 ksh uprawnienie to uzależnione jest jedynie od reprezentacji akcji w kapitale zakładowym i w żadnym razie nie jest uzależnione od tego czy akcjonariuszowi przysługuje prawo głosu. Z uwagi na bezwzględny charakter ochrony praw akcjonariuszy mniejszościowych nie sposób podzielić zarzuty apelacji co do tego, iż uprawnienia akcjonariuszy mniejszościowych wynikające z art. 400§1 ksh i art. 385 § 3 ksh mogą być odjęte ze względu na ewentualne ograniczenie prawa głosu wypływającego z akcji. Stąd też nie ma żadnych podstaw prawnych do ustalenia ograniczenia prawa tych akcjonariuszy, którzy nie są funduszami inwestycyjnymi otwartymi zarządzanymi przez to samo towarzystwo. Powyższej oceny także w odniesieniu do pozwanych akcjonariuszy będących otwartymi funduszami inwestycyjnymi zarządzanymi przez to samo towarzystwo nie może podważyć ograniczenie uprawnień tych akcjonariuszy wprowadzone przepisem art. 104 ust. 7 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz.U. Nr 146, poz. 1546 ze zm.) bowiem nie można dokonać rozszerzającej wykładni tego przepisu i przyjąć, że wprowadzone tam ograniczenie wykonywania prawa głosu z akcji nabytych przez tych akcjonariuszy odnosi się także do ograniczenia innych praw korporacyjnych, w tym zaś zwłaszcza tych uprawnień, które kodeks spółek handlowych przyznaje akcjonariuszom mniejszościowym a które mają charakter semiimperatywny i w zasadzie nie mogą być tym akcjonariuszom odjęte. Jeśliby prawa takie

miały być ograniczone to wyraźnie powinno to wynikać z przepisu ustawy, tak jak z przepisu art. 104 ust. 8 ustawy o funduszach inwestycyjnych wprost wynika, że wykonywanie prawa głosu z papierów wartościowych (tu; akcji) powyżej progu, o którym mowa w ust. 7 tego przepisu, jest bezskuteczne. Przepis ten należy zatem uznać za uregulowanie szczególne wobec uregulowania art. 385§ 9 ksh prowadzący do tego, iż także w przypadku głosowania oddzielnymi grupami prawo głosu akcjonariuszy będących otwartymi funduszami inwestycyjnymi zarządzanymi przez to samo towarzystwo będzie ograniczone w sposób wynikający z art. 104 ust. 7 ustawy o funduszach inwestycyjnych.

Nie usprawiedliwia rozszerzającej wykładni przepisu art. 104 ust. 7 ustawy o funduszach inwestycyjnych unormowanie art. 25 Dyrektywy Rady z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) gdy uregulowanie art. 104 ustawy o funduszach inwestycyjnych, jest implementacją tej dyrektywy na gruncie prawa polskiego. Wskazać bowiem trzeba, że tekst tego przepisu dyrektywy UCITS w języku polskim według, którego fundusz inwestycyjny lub spółka zarządzająca działająca w związku ze wszystkimi funduszami powierniczymi, którymi zarządza i które podlegają zakresowi dyrektywy, nie może nabywać żadnych akcji uprawniających do głosowania, które umożliwiłyby jej wywieranie istotnego wpływu na emitenta odbiega od treści tego przepisu sporządzonego w innych językach oficjalnych Unii Europejskiej (w tym francuskim i angielskim), co wynika z przedstawionych przez pozwaną tłumaczeń art. 25 dyrektywy UCITS, a których to tłumaczeń, co do ich poprawności, powódka ani nie zakwestionowała ani też nie podważyła. Brzmienie tego przepisu, w tłumaczeniu z innych języków jest następujące: fundusz inwestycyjny lub spółka zarządzająca działająca w związku ze wszystkimi funduszami powierniczymi, którymi zarządza i które podlegają zakresowi dyrektywy, nie może nabywać żadnych akcji uprawniających do głosowania, które umożliwiłyby jej wywieranie istotnego wpływu na zarządzanie emitentem.

Sąd Apelacyjny w tym składzie podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z 9.06.2006 r. III PK 30/06 (OSNP 2007/11-12/160) wedle, którego „ogłoszenie przepisu prawa wspólnotowego w polskiej edycji Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej nie oznacza, że obowiązuje on tylko w tym brzmieniu. W praktyce decydujące znaczenie ma brzmienie przepisu w języku francuskim, który jest głównym językiem roboczym Wspólnoty, a następnie po angielsku i w innych językach. Ustalone orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości przyjmuje, że „jednolita interpretacja przepisów prawa wspólnotowego wymaga, aby były one interpretowane i stosowane z uwzględnieniem wersji w innych językach Wspólnoty” (wyrok z 5 grudnia 1967 r. w sprawie 19/67 Bestuur der Sociale verzekeringsbank, ECR 1967 5. 345, tak samo wyrok z 6 października 1982 r. w sprawie 283181 CILFIT, ECR 1982 s. 3415). Analogicznie Trybunał wypowiedział się w wyroku z 17 grudnia 1998 r., Skatteministeriet C 36/97 (ECR 1998 s. 1-8679), stwierdzając, że „interpretacja przepisu prawa wspólnotowego wymaga porównania różnych wersji językowych. Jednolita interpretacja wersji językowych wymaga, w przypadku rozbieżności między nimi, by przepis ten interpretować z uwzględnieniem jego celu oraz miejsca w akcie prawnym, w którym został zamieszczony (pkt 25 i 26 uzasadnienia)”. Prawidłowa zatem interpretacja art. 25 ust. 1 dyrektywy UCITS dokonana przy uwzględnieniu wersji w innych językach wspólnoty prowadzić musi do wniosku, iż wynikający z art. 25 ust. 1 dyrektywy UCITS zakaz dotyczy uniemożliwienia wywierania przez akcjonariuszy, których przepis ten dotyczy, istotnego wpływu na zarządzanie emitentem co oczywiście jest kategorią znaczeniowo węższą niż pojęcie „wywieranie istotnego wpływu na emitenta”. Podkreślenia wymaga, iż żadna inna wersja językowa tego przepisu nie pokrywa się z treścią przepisu ogłoszoną w Polsce i wszystkie określają zakaz jako „wywieranie istotnego wpływu na zarządzanie emitentem”. Nie budzi zaś najmniejszych wątpliwości, że dzięki uprawnieniu do wyboru rady nadzorczej oddzielnymi grupami mniejszość akcjonariuszy może uzyskać istotny wpływ nie na zarządzanie spółką ale na strukturę organu nadzorczego jakim jest w spółce akcyjnej rada nadzorcza. W tej sytuacji uznać należało, iż zbędnym było uzyskanie odpowiedzi w

trybie prejudycjalnym Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej co do interpretacji art. 25 dyrektywy UCITS, zgodnie z art. 267 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (DzU nr 90 z 2004 r., poz. 864/2) a w konsekwencji brakuje także podstawy do zawieszenia postępowania w sprawie.

Przewodniczący : SSA Iwona Wilk (spr)

Sędziowie : SA Grzegorz Stojek

SA Anna Tabak

10.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 7 października 2010r.

VACa 225/10

art. 325kpc, 356 kpc , 361kpc oraz art. 67 i 77 Rozporządzenia Prezydenta RP z 24 października 1934r – prawo upadłościowe , zwanego dalej p.u.

Pozostaje w sprawie poza sporem, że w toczącym się postępowaniu upadłościowym sędzia komisarz wyraził zgodę na sprzedaż ruchomości wchodzących w skład majątku upadłego na rzecz poprzednika prawnego powoda; nie ulega również wątpliwości, że uczynił to w sposób uproszczony, z naruszeniem prawa procesowego (art. 325 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. i art. 67 Rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 24 października 1934 r. Prawo upadłościowe). Zezwolenie sędziego komisarza powinno być bowiem wyrażone w formie postanowienia, na które formalnie przysługuje zażalenie (art. 77 p.u.). W praktyce orzeczniczej przyjmuje się powszechnie, że Sąd, jeżeli nie orzeka wyrokiem wydaje zawsze postanowienie, a nie zarządzenie, także wtedy, jeżeli konkretnemu orzeczeniu sąd nadał błędną postać, ponieważ tylko decyzje nie mające charakteru jurysdykcyjnego sąd podejmuje w postaci zarządzeń (por. art. 354 k.p.c.). Oznacza to, że rozstrzygnięcie sędziego komisarza w przedmiocie zezwolenia na sprzedaż ruchomości z wolnej ręki choć nie ma charakteru kończącego postępowanie w sprawie, to jednak z uwagi na to, że jest zaskarżalne, jego sentencja winna się składać nie tylko z tzw. tenoru (formuły sentencji), daty i miejsca rozpoznania oraz podpisu sędziego ale i z tzw. części wstępnej (komparycji lub rubrum). Jedynie w przypadku, o którym mowa w art. 356 k.p.c., postanowienie niekończące postępowania w sprawie, jeżeli nie jest zaskarżalne, nie wymaga spisania odrębnej sentencji, a więc sporządzenia odrębnej komparycji; wystarcza bowiem w takim przypadku sporządzenie treści samego rozstrzygnięcia, czyli tenoru sentencji postanowienia. Uchybienie przepisom proceduralnym nie oznacza jednak, że stanowiące przedmiot sporu rozstrzygnięcie postanowienie sędziego komisarza należy uznać za „nieistniejące”, skoro zgodnie z art. 358 k.p.c., postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym wiąże sąd od chwili, w której zostało podpisane. Podpis pod sentencją postanowienia jest jednym z jego konstytutywnych elementów, sprawiających m.in., iż podjęta w procesie czynność sądowa uzyskuje walor aktu jurysdykcyjnego. Wprawdzie sentencja postanowienia nie została sporządzona na odrębnym druku, to jednak, ponieważ została sporządzona ręcznie przez sędziego na wniośku syndyka, to nie budziło wątpliwości na czyj wniosek zostało wydane jak i przedmiot rozpoznania. Tego rodzaju formalne uchybienia proceduralne nie uniemożliwiały bowiem określenia przedmiotu objętego rozstrzygnięciem i jego

treści i nie stanowiły wady na tyle istotnej by pozbawiała ona wydane postanowienie bytu prawnego. Nakaz podpisywania sentencji przez skład sądu wynika w sposób niewątpliwy z art. 360 k.p.c., datującego skuteczność postanowień formalnych wydawanych na posiedzeniu niejawnym - w takim zakresie i w taki sposób, jaki wynika z ich treści - na chwilę podpisania sentencji. Oznacza to, że nawet nieprawomocne lub zaskarżone postanowienie w przedmiocie zezwolenia na sprzedaż z wolnej ręki nieruchomości, podjęte na podstawie art. 115§ 1 p.u. i zgodnie z art. 360 k.p.c., jest skuteczne i wykonalne od chwili jego wydania. Udzielone syndykowi przez sędziego komisarza zezwolenie mogło zatem stanowić podstawę do zawarcia umowy sprzedaży, nawet mimo jego nieprawomocności lub ewentualnego zaskarżenia. Wszelkie postanowienia sędziego-komisarza zezwalające na sprzedaż z wolnej ręki składników masy upadłości są bowiem skuteczne od chwili ich wydania i podlegają niezwłocznemu wykonaniu. Z powyższych względów zachodziły podstawy do uznania, że nabycie przez stronę powodową objętych żądaniem pozwu ruchomości nastąpiło za zezwoleniem sędziego komisarza i że w związku z tym wykazała ona, że przysługuje jej prawo własności do przedmiotu zajętego w toku prowadzonej na wniosek pozwanej egzekucji, a więc przesłankę warunkującą skorzystanie z art. 841 k.c.

*Przewodniczący : SSA Barbara Kurzeja (spr.)
Sędziowie : SA Janusz Kiercz
SA Tomasz Pidzik*

ORZECZENIA Z ZAKRESU PRAWA PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

1.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 15 września 2010r.

III AUa 202/10

Art.477¹¹ §2 kpc w związku z art.379 pkt 5 kpc

W sprawie wszczętej wskutek odwołania zleceniodawcy od decyzji ZUS o objęcie obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi z tytułu wykonywania umowy zlecenia zleceniobiorca ma status osoby zainteresowanej w rozumieniu art.477¹¹ §2 kpc. Niewezwanie go przez sąd I instancji do udziału w sprawie powoduje nieważność postępowania (art.379 pkt 5 kpc).

*Przewodniczący: SSA Lena Jachimowska (spr.)
Sędziowie: SSA Antonina Grymel
SSA Urszula Żak*

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 6 lipca 2010r.

III AUa 112/10

Art.18 ust.1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz.1585 ze zm.) w związku z §2 ust.1 pkt 27 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz.1106 ze zm.)

Nagroda przysługująca z okazji Dnia Górnika („nagroda barbórkowa”) stanowi przychód ze stosunku pracy, który nie podlega wyłączeniu przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Z uzasadnienia:

(...) Jak słusznie przyjął Sąd I instancji aprobowując w ten sposób stanowisko organu rentowego przedstawione w inicjującej niniejsze postępowanie decyzji, proponowaną przez Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. w Jastrzębiu Zdroju interpretację przepisów zgodnie z którą wypłacana jej pracownikom z tytułu Dnia Górnika tzw. „nagroda barbórkowa” podlega wyłączeniu z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, także zdaniem Sądu Apelacyjnego ocenić należy jako nieprawidłową (...).

Taka sytuacja, jak trafnie przyjął Sąd I instancji, wymagała zatem odwołania się do przepisów wydanego w oparciu o zawartą w art.21 wspomnianej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych delegację ustawową rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz.1106 ze zm.), w którym zawarty został zamknięty katalog przychodów nie stanowiących podstawy wymiaru składek.

Zgodnie z §2 ust.1 pkt 27 rozporządzenia podstawy wymiaru składek nie stanowią zaś dodatkowe świadczenia nie mające charakteru deputatu przyznane na podstawie przepisów szczególnych – kart branżowych lub układów zbiorowych pracy, tj. ekwiwalent pieniężny z tytułu zwrotu kosztów przejazdów urlopowych, świadczenia na pomoce naukowe dla dzieci, świadczenia przyznawane z tytułu uroczystych dni, jak tradycyjne „barbórkowe”, z wyjątkiem nagród pieniężnych wypłacanych z tytułu uroczystych dni.

Wypada podkreślić, iż cytowany przepis, jak każda norma prawna z zakresu ubezpieczeń społecznych, musi być wykładany ściśle, co oznacza w zasadzie prymat wykładni językowej w odniesieniu do pozostałych metod wykładni, w tym wykładni systemowej i wykładni historycznej lub celowościowej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2008, I UZP 6/08, OSNAPIUS 2009, nr 9-10, poz. 120 i orzecznictwo tam powołane).

Wykładnia językowa przywołanego wyżej przepisu prowadzi tym samym do wniosku, iż spośród przyznawanych na podstawie kart branżowych lub układów zbiorowych pracy świadczeń z tytułu uroczystych dni – nie stanowiących podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe – wolą ustawodawcy wyłączono nagrody pieniężne wypłacane z tytułu uroczystych dni, co oznacza, iż nagrody owe, chociaż należą do świadczeń przyznawanych z tytułu uroczystych dni, uznać należy za składnik przysługującego ubezpieczonym będącym pracownikami wynagrodzenia, uwzględnianego w podstawie wymiaru składek.

Nie budzi przy tym wątpliwości Sądu Apelacyjnego, iż posłużenie się przez ustawodawcę pojęciem „nagród pieniężnych wypłacanych z tytułu uroczystych dni”, nie może być rozumiane w ten sposób, iż obejmuje ono swoim zakresem wyłącznie nagrody w rozumieniu art.105 kp.

Przedstawiona wykładnia, zdaniem Sądu II instancji, nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia, tym bardziej, iż nagrodami w przepisach prawa pracy nazywane są także niektóre świadczenia, które pracodawca jest obowiązany wypłacać pracownikom, jeżeli spełniają określone przesłanki, np. nagrody jubileuszowe. Nie są to jednak nagrody w rozumieniu art.105 kp, lecz roszczeniowe świadczenia płacowe, przysługujące niezależnie od woli pracodawcy (...).

*Przewodniczący: SSA Antonina Grymel (spr.)
Sędziowie: SSA Urszula Żak
SSA Maciej Pacuda*

3.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH z dnia 13 września 2010r.

III AUa 192/10

Art.18 ust.1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz.1585 ze zm.) w związku z §2 ust.1 pkt 27 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18.12.1998r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz.1106 ze zm.)

Specjalne wynagrodzenie roczne z tytułu Karty Hutnika stanowi przychód ze stosunku pracy, który nie podlega wyłączeniu przy ustalaniu podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Z uzasadnienia:

(...) Z art.18 pkt 1 tego Układu [*Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy dla Pracowników Huty B. Spółki z o.o. – przyp. W. Bzibziak*] wynika, że pracownikowi przysługuje dodatkowe specjalne wynagrodzenie roczne z tytułu „Karty Hutnika” oraz tradycyjny dodatek z okazji obchodów „Dnia Hutnika” – oba wypłacane zgodnie z zasadami określonymi w załączniku nr 10 do ZUZP. Załącznik zaś nr 10 ustalał bardzo szczegółowe zasady przyznawania „specjalnego wynagrodzenia rocznego”, zróżnicowanego co do wysokości w sposób uzależniający ją od stażu pracy, wskazujące podstawę obliczenia w odniesieniu do rocznego wynagrodzenia pracownika, co więcej – w pierwszym roku jego obowiązywania roczne wynagrodzenie stanowiące podstawę jego obliczenia miało być pomniejszone o roczny dodatek stażowy, przysługujący w miesiącu czerwcu 2005r. zgodnie z ZUZP z dnia 31.12.1998r. (por. pkt II.1.2 zał. nr 10), ustalono wreszcie – w jakich przypadkach to specjalne wynagrodzenie nie przysługuje czy też ulega obniżeniu i o ile.

Z kolei w pkt III. 5 i 6 załącznika określono zasady wypłacania „tradycyjnego dodatku z okazji „Dnia Hutnika”. Był on wypłacany w dniu 10 maja danego roku, wszystkim pracownikom zatrudnionym w Hucie, a jego wysokość ustalana była corocznie w ramach dysponowanych środków na wynagrodzenia w wysokości 100% średniej dniówki w Hucie.

Porównanie tak ustalonych „specjalnego wynagrodzenia rocznego” i „tradycyjnego dodatku” z przywołanym wyżej uregulowaniem Karty górnika pozwala na niebudzące wątpliwości stwierdzenie, że jedynie „tradycyjny dodatek” odpowiada analogicznym kryteriom jak „barbórkowe”, gdyż jest nie tylko wypłacany z okazji „Dnia Hutnika”, w ściśle określonym dniu

(10 maja), ale ponadto – podobnie jak „barbórkowe” przysługuje wszystkim pracownikom górnictwa – przysługiwał wszystkim pracownikom Huty w jednolitej, relatywnie niewielkiej wysokości. Można go też tym samym uznać za prawo honorowe, symboliczne.

„Specjalne wynagrodzenie roczne” zaś spełnia kryteria rocznej nagrody pieniężnej, przyznawanej nawet nie z tytułu uroczystego dnia (jako że sam UZP bynajmniej nie nawiązuje w tym zakresie do Dnia Hutnika, tj. 4 maja, a jedynie do „Karty Hutnika”) a jedynie wypłacanej w maju, przyznawanej tylko niektórym pracownikom, po spełnieniu szeregu warunków i w zróżnicowanej wysokości, nieodpowiadającej jakiegokolwiek -potencjalnemu nawet - świadczeniu w naturze.

Oceny tej nie może zmienić fakt zniesienia „tradycyjnego dodatku” postanowieniami Protokołu dodatkowego nr 5 z dnia 17.04.2008r., bowiem w niczym nie zmieniło to równocześnie charakteru „specjalnego wynagrodzenia rocznego”.

W świetle powyższych uwag bez znaczenia pozostaje fakt, że „specjalne wynagrodzenie roczne” jest przyznawane na podstawie układu zbiorowego pracy, czyli spełnia przesłankę określoną w § 2 ust. 1 pkt 27 in princ. rozporządzenia z dnia 18.12.1998r., skoro nie spełnia przesłanki dalszej, tzn. nie jest świadczeniem przyznawanym z tytułu uroczystego dnia, analogicznym do tradycyjnego „barbórkowego” (...).

*Przewodniczący: SSA Wojciech Bzibziak
Sędziowie: SSA Alicja Kolonko(spr.)
SSA Witold Nowakowski*

4.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH z dnia 13 września 2010r.

III AUa 194/10

Art.18a ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz.1585 ze zm.)

Osoba prowadząca działalność gospodarczą nie może skorzystać z ustalenia wysokości podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w uprzywilejowanej wysokości określonej w art.18a ust.1 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, jeżeli wcześniej (w bieżącym lub poprzednim roku kalendarzowym) – na podstawie stosunku pracy łączącego ją ze spółką – wykonywała na jej rzecz czynności wchodzące w zakres obecnie prowadzonej działalności.

Z uzasadnienia:

(...) Sąd Apelacyjny podziela pogląd wyrażony przez organ rentowy, że ubezpieczony też jest taką właśnie osobą, wykonującą działalność gospodarczą na rzecz byłego pracodawcy. Nie ulega wątpliwości, że podejmując prowadzenie działalności gospodarczej jako wspólnik spółki cywilnej realizuje on nie swój własny partykularny cel, lecz cel wspólny spółki jako podmiotu gospodarczego. Zauważyć przy tym trzeba, że zgodnie z art.861 §1 kc wkład wspólnika spółki cywilnej może polegać na wniesieniu do spółki własności lub innych praw albo na świadczeniu usług.

Ubezpieczony, prowadząc od dnia 1 stycznia 2009r. działalność gospodarczą, niewątpliwie prowadził ją wyłącznie w interesie i na rzecz spółki FHU „D-S”, a zatem swojego byłego pracodawcy.

Jak sam przyznał, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zajmował się w spółce sporządzaniem przelewów, prowadzeniem dokumentacji, projektowaniem, kontaktami z klientami, zamawianiem towarów, a także ich dowożeniem. Uprzednio, jako pracownik spółki, zajmował się transportem towarów oraz drobnymi naprawami urządzeń należących do firmy (por. k.7 a.s.). Niewątpliwie zatem jako pracownik wykonywał takie czynności, które wchodzą obecnie w zakres wykonywanej przez spółkę działalności gospodarczej na rzecz spółki, a zauważyć wypada, że przepis nie wymaga pełnej tożsamości czynności wykonywanych w ramach stosunku pracy a następnie działalności gospodarczej. Nie ma także znaczenia, czy za wykonywane w ramach działalności gospodarczej czynności na rzecz spółki wystawia spółce faktury, czy też nie (...).

*Przewodniczący: SSA Witold Nowakowski
Sędziowie: SSA Alicja Kolonko (spr.)
SSA Wojciech Bzibziak*

5.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 19 sierpnia 2010r.

III AUa 489/10

Art.84 ust.8 pkt 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz.1585 ze zm.)

Zasadność wniosku o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego podlega ocenie wyłącznie na podstawie art.84 ust.8 pkt 1 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Obowiązujący do dnia 31.12.2009r. art.42 ust.1 pkt 3 ustawy z 30.06.2005r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz.2104 ze zm.) nie miał w takiej sprawie zastosowania.

*Przewodniczący: SSA Maciej Pacuda (spr.)
Sędziowie: SSA Irena Goik
SSA Wojciech Bzibziak*

6.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 września 2010r.

III AUa 3555/09

Art.6 ust.2 pkt 3 i pkt 4 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.)

Pobieranie nauki – w trakcie odbywania kary pozbawienia wolności – w zasadniczej szkole zawodowej znajdującej się na terenie zakładu karnego i wykonywanie pracy w warsztatach

szkolnych, nie stanowi okresu składkowego, o którym mowa w art.6 ust.2 pkt 4 w związku z pkt 3 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

*Przewodniczący: SSA Irena Goik (spr.)
Sędziowie: SSA Krystyna Merker
SSA Lena Jachimowska*

7.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 19 sierpnia 2010r.

III AUa 3980/09

Art.6 ust.2 pkt 6 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.)

Czasowego pozostawania bez pracy z powodu niemożności jej otrzymania, o którym mowa w art.6 ust.2 pkt 6 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie można ograniczać wyłącznie do sytuacji niezyskania pracy w wyuczonym zawodzie. Wskazany przepis dotyczy niemożności otrzymania jakiegokolwiek pracy na ogólnym rynku pracy.

*Przewodniczący: SSA Wojciech Bzibziak (spr.)
Sędziowie: SSA Irena Goik
SSA Maciej Pacuda*

8.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 15 września 2010r.

III AUa 288/10

Art.50d ust.1 pkt 1 oraz art.51 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.)

Ustalając liczbę dniówek podlegających zaliczeniu w wymiarze półtorakrotnym (art.50d ust.1 pkt 1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych) nie można uwzględnić ich w wymiarze wyższym niż ilość dni przypadających w danym miesiącu kalendarzowym. Wykonywanie pracy w godzinach nadliczbowych nie uzasadnia przyjęcia większej – aniżeli wskazana powyżej – liczby dniówek w miesiącu, bowiem była ona świadczona w ramach konkretnego dnia roboczego.

*Przewodniczący: SSA Urszula Żak (spr.)
Sędziowie: SSA Antonina Grymel
SSA Lena Jachimowska*

Uwaga:

Zob. również wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 24.05.2005r., sygn. akt III AUa 26/04, publik. Biuletyn Sądu Apelacyjnego w Katowicach 2005, nr 3, poz.5.

9.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 września 2010r.

III AUa 228/10

Art.68 ust.1 pkt 2 oraz art.138 ust.1 i ust.2 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.)

W okresie niepobierania nauki z powodu nałożenia kary dyscyplinarnej zawieszenia w prawach studenta, nie przysługuje prawo do pobierania renty rodzinnej.

Z uzasadnienia:

(...) Nie ulega wątpliwości, że zastosowana wobec Piotra P. kara dyscyplinarna przewidziana w §43 ust.2 pkt 4 regulaminu studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w R. – zawieszenia w korzystaniu z określonych praw studenta na okres jednego roku nie spowodowała skreślenia go z listy studentów (k.21 a.s.). Jedynie bowiem ukaranie karą dyscyplinarną wydalenia z uczelni zobowiązuje rektora do skreślenia studenta z listy studentów (por. §29 ust.9 pkt 4 regulaminu – k.18/2 a.s.). Nie zachodziła również żadna z pozostałych sytuacji wymienionych w §29 ust.9 i ust.10 regulaminu obligujących lub uprawniających rektora do skreślenia z listy studentów.

Nie zmienia to jednak faktu, że w okresie zawieszenia w prawach studenta ubezpieczony nie pobierał nauki, co zdaniem Sądu II instancji stanowi niezbędną przesłankę do przyznania i pobierania renty rodzinnej na podstawie art.68 ust.1 ustawy z 17.12.1998r. Należy przy tym zdecydowanie rozróżnić niepobieranie nauki w określonym czasie w wyniku ukarania karą dyscyplinarną zawieszenia w prawach studenta, od niepobierania jej w związku z przebywaniem na urlopie udzielonym z przyczyn określonych w §31 ust.1 i ust.4 lub w §32 regulaminu (por. k. 19 .s.). W tych ostatnich sytuacjach (korzystania z urlopów), co wyraźnie wynika z treści §31 ust.3 oraz §33, student zachowuje prawa studenckie, a nawet – za zgodą dyrektora instytutu może brać udział w niektórych zajęciach oraz przystępować do zaliczeń i egzaminów. Takiego stwierdzenia brak jest w odniesieniu do ukarania karą zawieszenia w prawach studenta (co wynika z istoty tej kary). W okresie od 12.01.2007r. do 16.11.2007r. Piotr P. nie miał więc zachowanych praw studenckich, a zwłaszcza podstawowego – prawa do nauki w tym okresie. Podnoszone przez ubezpieczonego uczestniczenie w zajęciach w okresie zawieszenia nie ma znaczenia dla przedstawionej powyżej oceny, gdyż odbywało się ono wbrew nałożonej na niego karze.

W świetle przedstawionych okoliczności stwierdzić należy, że prawo do renty rodzinnej na podstawie art.68 ust.1 ustawy z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przysługuje w czasie pobierania nauki w szkole, bądź w okresie jej niepobierania, w którym jednak student zachowuje prawa studenckie (...).

*Przewodniczący: SSA Wojciech Bzibziak (spr.)
Sędziowie: SSA Witold Nowakowski
SSA Alicja Kolonko*

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 września 2010r.

III AUa 197/10

Art.138a ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.) w związku z art.55 ust.3 ustawy z dnia 29.08.1997r. - Prawo bankowe (tekst jedn. Dz. U. 2002, Nr 72, poz.665)

Bank, na rzecz którego dokonano dyspozycji z rachunku bankowego ubezpieczonego (założonego w innym banku) po jego śmierci, realizując stałe zlecenie udzielone przez posiadacza rachunku, nie jest „inną uprawnioną osobą” w rozumieniu art.55 ust.3 ustawy z 20.08.1997r. - Prawo bankowe.

Z uzasadnienia:

(...) zgodnie z art.50 ust.1 ustawy Prawo bankowe posiadacz rachunku bankowego dysponuje swobodnie środkami pieniężnymi zgromadzonymi na rachunku, na wypadek jednak swojej śmierci, poza zasadami wynikającymi z prawa spadkowego, posiadacz rachunku bankowego może jedynie dokonać tzw. dyspozycji wkładem na wypadek śmierci, tj. polecić pisemnie bankowi dokonanie po swojej śmierci wypłaty z rachunku wskazanym przez siebie osobom, przy czym wskazanie to ograniczone jest zarówno co do kręgu osób jak i co do kwoty, która może być objęta taką dyspozycją. Stanowi o tym uregulowanie art.56 ustawy Prawo bankowe.

A contrario oznacza to zatem, że w ramach Prawa bankowego żadna inna dyspozycja przez posiadacza rachunku bankowego na wypadek jego śmierci nie może zostać wydana. Tym samym brak jest podstaw do uznania, aby dyspozycja stałego zlecenia wydana z góry przez posiadacza rachunku na rzecz jakiegokolwiek podmiotu, obowiązywała nadal z chwilą śmierci posiadacza rachunku. Wręcz przeciwnie – wygasa ona z tą chwilą.

Sam natomiast Bank w przypadku śmierci posiadacza rachunku – poza spadkiem oraz dyspozycją wkładem określoną w art.56 ustawy – obowiązany jest wypłacić jedynie należności, o których mowa w art.55 ust.1, tj.: kwotę wydatkowaną na koszty pogrzebu posiadacza rachunku - osobie, która przedstawiła rachunki stwierdzające wysokość poniesionych przez nią kosztów i to w wysokości nieprzekraczającej kosztów urządzenia pogrzebu zgodnie ze zwyczajami przyjętymi w danym środowisku (pkt 1), a także kwotę równą wpłatom na rachunki dokonanych przez organ wypłacający świadczenie z ubezpieczenia lub zabezpieczenia społecznego albo uposażenie w stanie spoczynku, które nie przysługiwały za okres po śmierci posiadacza rachunku, wskazaną we wniosku organu wypłacającego to świadczenie lub uposażenie, skierowanym do banku wraz z podaniem numerów rachunków, na które dokonano wpłat (pkt 2).

Wypłata zatem przez Bank dokonana na rzecz jakiegokolwiek innego podmiotu niż wskazane wyżej jest nieuprawniona i jako taka – obciążona obowiązkiem zwrotu równowartości wypłaconej w ten sposób kwoty na rzecz organu rentowego, po myśli art.138a ustawy o FUS. Bez znaczenia jest przy tym – czy w chwili dokonywania wypłaty Bank posiadał informację o zgonie posiadacza rachunku, czy też nie. Istotne jest jedynie, że wypłata nastąpiła już po śmierci posiadacza rachunku (...).

Przewodniczący: SSA Witold Nowakowski

Sędziowie: SSA Wojciech Bzibziak

SSA Alicja Kolonko (spr.)

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 września 2010r.

III AUa 2863/09

Art.116 §1 ustawy z dnia 29.08.1997r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005r., Nr 8, poz.60 ze zm.) w związku z art.43 ust.5 i art.44 ust.1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz.1585 ze zm.)

Niewskazanie przez spółkę w zgłoszeniu, o którym mowa w art.43 ust.5 ustawy 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych wszystkich posiadanych rachunków bankowych (bądź niezawiadomienie organu rentowego o zaistniałych zmianach w tym zakresie) pozbawia członków zarządu ponoszących odpowiedzialność za zaległości składowe na podstawie art.116 §1 ustawy z 29.08.1997r. – Ordynacja podatkowa możliwości skutecznego podnoszenia zarzutu braku bezskuteczności egzekucji wobec spółki, nawet w wypadku przyjmowania przez ZUS wpłat składek z innych kont bankowych, aniżeli wymienione w zgłoszeniu.

Z uzasadnienia:

(...) Tymczasem słusznie podnosi skarżący, iż art.44 (a następnie każde brzmienie art.44 ust.1) ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nałożyły na płatnika składek obowiązek zawiadomienia wskazanej jednostki Zakładu o wszelkich zmianach w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu, o którym mowa w art.43. Także każde, kolejne brzmienie art.43 ust.5 tej ustawy zobowiązuje płatnika składek do zawiadomienia Zakładu (między innymi) o zmianach danych dotyczących wykazu posiadanych rachunków bankowych, zaś niedopełnienie tego obowiązku stanowi wykroczenie (określone w art.98 ust.1 tej ustawy). Ustawodawca w ten sposób po raz kolejny uprzywilejował Zakład Ubezpieczeń Społecznych w kwestii dochodzenia należności składowych, pozbawiając członków zarządu możliwości podnoszenia zarzutu braku bezskuteczności egzekucji wobec spółki w sytuacji przyjmowania przez Zakład od spółki wpłat składek z kont innych, niż wymienione w zgłoszeniu.

W niniejszej sprawie, ponad wszelką wątpliwość, Spółka „A.” nie dopełniła ustawowego obowiązku zawiadomienia ZUS o posiadaniu rachunku w Jurajskim Banku Spółdzielczym w N., mimo iż z tego rachunku była możliwa choćby częściowa egzekucja zaległości składowych spółki.

Wobec powyższych rozważań należy stwierdzić, że organ rentowy wykazał, iż może kierować roszczenia o zapłatę zaległości składowych spółki z ograniczoną odpowiedzialnością „A.” przeciwko członkom jej zarządu (...).

Przewodniczący: SSA Witold Nowakowski (spr.)

Sędziowie: SSA Wojciech Bzibziak

SSA Alicja Kolonko

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 9 września 2010r.

III AUa 2863/09

Art.116 §1 ustawy z dnia 29.08.1997r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005r., Nr 8, poz.60 ze zm.) w związku z art.14 ust.2 i ust.1 ustawy z dnia 30.08.2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz.1287 ze zm.)

Zgodnie z art.14 ust.2 w związku z ust.1 ustawy z dnia 30.08.2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców zawieszeniu podlegają wyłącznie wszczęte postępowania egzekucyjne, które dotyczą należności objętych wnioskiem restrukturyzacyjnym. Natomiast brak jest przeszkód do prowadzenia przez ZUS egzekucji wobec innych należności z tytułu zaległych składek.

Z uzasadnienia:

(...) Dla porządku dodać trzeba, że Sąd Apelacyjny nie podziela poglądu skarżącego, jakoby uczestniczenie przez spółkę od października 2002r. do kwietnia 2004r. w postępowaniu restrukturyzacyjnym, z mocy art.14 ust.1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155 z 2002r. poz.1287 z późn. zm.) wyłączało z mocy prawa możliwość prowadzenia wobec spółki jakichkolwiek czynności egzekucyjnych, poczynając od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego, czyli od dnia złożenia wniosku o objęcie restrukturyzacją. Przepisy te stanowią, co następuje:

art.14. 1. Od dnia wszczęcia postępowania restrukturyzacyjnego do dnia wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art.21 ust.1, ulega wstrzymaniu wykonanie:

- 1) decyzji rozkładających na raty albo odraczających termin płatności należności objętych tym wnioskiem;
- 2) należności objętych wnioskiem, o którym mowa w art.12 ust.1, podlegających restrukturyzacji.

2. Wszczęte postępowania egzekucyjne oraz karne skarbowe podlegają zawieszeniu do dnia wydania decyzji o zakończeniu restrukturyzacji, o której mowa w art.21 ust.1.

Łączna wykładnia ustępów 1 i 2 omawianego przepisu wyraźnie wskazuje, że zawieszeniu podlegają wszczęte postępowania egzekucyjne oraz karne skarbowe – lecz wyłącznie takie, które dotyczą należności objętych wnioskiem restrukturyzacyjnym lub podlegających restrukturyzacji. Zgodnie z art.6 ust.1 pkt.2 i 3, restrukturyzacji podlegały zaległości składkowe znane na dzień 30 czerwca 2001r. wraz z odsetkami. I jedynie co do postępowań egzekucyjnych dotyczących takich zaległości dotyczy wynikający z art.14 ust.2 omawianej ustawy obowiązek zawieszenia postępowania do dnia wydania decyzji o restrukturyzacji. Brak natomiast przeszkód do prowadzenia egzekucji wobec należności innych, niż wyżej wymienione (...)

*Przewodniczący: SSA Witold Nowakowski (spr.)
Sędziowie: SSA Wojciech Bzibziak
SSA Alicja Kolonko*

13.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 27 maja 2010r.

III AUa 2174/09

Art.116 §2 i art.51 §1 ustawy z dnia 29.08.1997r. – Ordynacja podatkowa (tekst jedn. Dz. U. z 2005r., Nr 8, poz.60 ze zm.) w związku z art.31 i art.47 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009r., Nr 205, poz.1585 ze zm.)

W świetle art.116 §2 ustawy z dnia 29.08.1997r. – Ordynacja podatkowa (również w brzmieniu obowiązującym przed zmianą tego przepisu wprowadzoną ustawą z dnia 7.11.2008r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. Nr 209, poz.1318) członkowie zarządu odpowiadają za zaległości z tytułu składek dotyczących okresu, w którym wprowadzili nie pełnili jeszcze obowiązków członków zarządu, ale których termin płatności upływał już w czasie sprawowania przez nich funkcji w zarządzie.

Z uzasadnienia:

(...) Zgodnie z przepisem art.116 Ordynacji podatkowej odpowiedzialność członków zarządu spółki dotyczy zaległości podatkowych, zaś zaległością taką – w myśl art.51 §1 Ordynacji – jest niezapłacony w terminie podatek, czyli w niniejszej sprawie – niezapłacony w terminie składka na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (por. art.31 i 32 ustawy o s.u.s.). Jak słusznie zwrócił uwagę organ rentowy, terminem płatności składek przez Spółkę, z mocy art.47 ust.1 pkt 3 ustawy o s.u.s., był 15 dzień każdego następnego miesiąca, zatem zaległością składka ta stawała się w 16-tym dniu tego miesiąca. W odniesieniu do składek na grudzień 2001r. oznacza to, że zaległością w rozumieniu Ordynacji stały się one począwszy od dnia 16 stycznia 2002r., a zatem w okresie, gdy funkcję prezesa zarządu Spółki pełnił ubezpieczony. W myśl art.116 Ordynacji ponosi on zatem odpowiedzialność i za te składki (...).

*Przewodniczący: SSA Alicja Kolonko (spr.)
Sędziowie: SSA Wojciech Bzibziak
SSA Witold Nowakowski*

14.

WYROK SĄDU APELACYJNEGO W KATOWICACH
z dnia 12 października 2010r.

III AUa153/10

Art.100 §6 ustawy z dnia 27.07.2001r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070 ze zm.) w związku art.8 §1 ustawy z dnia 23.11.2002r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz.2052) i art.49 ustawy z dnia 25.07.2002r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. Nr 153, poz.1269 ze zm.) oraz art.27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz.1227 ze zm.)

w zw. z art.137 ust.1 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005, Nr 164, poz.1365 ze zm.)

W razie zbiegu prawa do uposażenia sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku z prawem do emerytury na podstawie przepisów ustawy z 17.12.1998r. z 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma zastosowanie art.100 §6 ustawy z 27.07.2001r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych w związku art.8 §1 ustawy z 23.11.2002r. o Sądzie Najwyższym i art.49 ustawy z 25.07.2002r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych. Oznacza to, że osobie uprawnionej wypłaca się wyłącznie uposażenie.

Z uzasadnienia:

(...) Okoliczności faktyczne niniejszej sprawy są bezsporne. Ubezpieczony, pobierający uposażenie sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku, w dniu 23 marca 2009r. zgłosił wniosek o ustalenie prawa do emerytury na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. Nr 39, poz. 353 ze zm.). W dniu 20.10.2007r. ubezpieczony ukończył 65 lat i wówczas spełnił wszystkie warunki do nabycia prawa do świadczenia emerytalnego. Decyzją z dnia 16 kwietnia 2009r. organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od dnia 1 marca 2009r. na podstawie art.27 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z art.137 ust.1 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2005, Nr 164, poz.1365 ze zm.) i zawiesił jej wypłatę z powodu zbiegu prawa do więcej niż jednego świadczenia.

Spór dotyczy rozstrzygnięcia kwestii prawnej; czy skarżący jest uprawniony do pobierania w zbiegu obu tych świadczeń, a w szczególności czy do oceny prawa do wypłaty uposażenia sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku z wypłatą emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma zastosowanie norma art.100 §6 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2001, Nr 98, poz. 1070 – zwaną dalej p.u.s.p.).

Zgodnie z powołanym przepisem w razie zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wypłaca się wyłącznie uposażenie, z zastrzeżeniem §7 (dotyczącym przejścia w stan spoczynku sędziego powołanego na stanowisko sędziowskie w niepełnym wymiarze pracy). Kwestia zbiegu prawa do uposażenia w stanie spoczynku z prawem do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie została uregulowana w ustawie z dnia 25 lipca 2002r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz. U. 2002, Nr 153, poz.1269 ze zm.- dalej p.u.s.a.), zaś jej przepis art. 49 stanowi, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie, do Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz do sędziów, urzędników i pracowników tego Sądu, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące Sądu Najwyższego. Określone w tych przepisach uprawnienia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego przysługują Prezesowi Naczelnego Sądu Administracyjnego. Przepis ten ma charakter przepisu odsyłającego systemowo. Stosowanie do ustawy Prawo o ustroju sądów administracyjnych, przepisów ustawy z dnia 23 listopada 2002r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. 2002, Nr 240, poz.2052) następuje po spełnieniu kilku warunków; a mianowicie stosowanie ustawy o Sądzie Najwyższym ma charakter subsydiarny tzn.. stosowana jest jedynie pomocniczo tych kwestiach, których nie reguluje ustawa Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ma zastosowanie do określonego kręgu podmiotów: Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sędziów, urzędników i pracowników tego Sądu, jak też zastosowanie regulacji ustawy o Sądzie Najwyższym ma być "odpowiednie". Według powszechnie przyjmowanego w literaturze i orzecznictwie rozumienia „odpowiednie” oznacza, że w określonym wypadku przepis prawa jest stosowany bez zmiany jego dyspozycji lub po dokonaniu w niej pewnych modyfikacji bądź też w ogóle nie znajduje zastosowania.

W zakresie zastosowania przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym do Naczelnego Sądu Administracyjnego jest znaczna ilość norm dotyczących sędziów, w tym określenia wysokości uposażenia sędziego w stanie spoczynku (art.50). Jednakże ustawa Sądzie Najwyższym nie zawiera regulacji w kwestii zbiegu uposażenia sędziego w stanie spoczynku z prawem do emerytury lub renty z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, odsyłając – po myśli art. 8 § 1 – w sprawach nieuregulowanych w ustawie do odpowiedniego stosowania przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2001r. –Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz.1070 i Nr 154, poz.1787 oraz z 2002r. Nr 153, poz.1271 i Nr 213, poz.1802). Wbrew stanowisku skarżącego, dopuszczalnym jest stosowanie do sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego art.100 §6 p.u.s.p. w wyniku dwustopniowego konstruowania przepisów odsyłających, raz poprzez art.49 p.u.s.a., a następnie – art.8 §1 p.u.s.p. Właśnie poprzez wskazane wyżej odesłanie złożone, ustawodawca odsyła do odpowiedniego stosowania wobec sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego normy kolizyjnej art.100 §6 p.u.s.p. (...).

*Przewodniczący: SSA Lena Jachimowska (spr.)
Sędziowie: SSA Antonina Grymel
SSA Urszula Żak*